အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့တရားနှင့်ကြောက်ရတဲ့COVID -19

(ခေါင်းစဉ်)

အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့တရားနှင့်ကြောက်ရတဲ့COVID -19” အသံထုတ်လွှင့်သူ – D.J.ဘန်ချော်ဝိချိစီ ကြည့်ကော်ဖီခန့်စဖား”လဒေီယိုလွှင့်တဲ့နရော- တကျကသိုလ်ဆုံခါနခင်ဟာယိုင်နယ်မမြော ဆရာမဆူကွည်ဘော်လီဟန်ဝါနခနှေင့်တရားဆွေးနွေးတဲ့အကကြောင်းအရာ,တရားဆွေးနွေးတဲ့ရက်-စနနေ့ ၂၁.၃.၂၀၂၀

အမွှာစာ

တပည့်,အမေး

ဆရာမဆူးကွည်ခင်ဗျာ
ယနေ့ကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲဖစ်ဖြစ်(သို့)ရှမ်းပြည့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲဖစ်ဖြစ်ကျွန်တော်တို့ပူပင်သောကတှေကြောက်စိတ်တှအေားလုံးဖစ်ပြေါလာတယ််ပြီးတော့ဘာလဲဆိုတာကျွန်တော်တို့မသိကြ ဘူး၊ပိုပြောတော့လည်းဘယ်မှာသွားဆုံးမလည်၊ထိခိုက်နာကျင်မလာ၊ရဓောဂါရမလာ၊သမေလာ၊အထူးသဖွင့်အခုချိန်မှာကျွန်တော်တို့ကြုံနရေတဲ့COVID-19
ရဓောဂါဆိုတဲ့သတင်း၊တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာနာမည်ကြီးနေတယ်။ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့မကြာက်ဘက်မှာအခြေအနေနဲ့ပက်သက် လို့အနှတာရယ်နဲ့မကင်းနိုင်တဲ့ ၃
မျိုနယ်မှာရှိတဲ့ရွာတှေအေခြေအနဆေိုးတှကေ့ံရလို့ရှမ်းလူမျိုးတှပေူပင််သောကဖစ််ရတယ်။ညေ့်သည်အဖင််နှမြောက်ပိုင်းကိုလာတဲ့အချိန်မှာ(သို့)ဟာယိုင်မှိုနယ်ကိုလာတာ၊ဒီလိုမျိုးအခြေအနဆေိုးတှနေ့ဲကံရမလာလို့စိတ်ပူမိတယ်။ဒါပမေယ့်တကယ်တန်းကြ
တော့တစ်နဓေ့တာဘဝမှာလည်း၊ဒုစရိုက်မှုတှနေ့ဲမ
တော်တဆဖစ််ဘတ်တဲ့၊အနှတာရယ်တှအေားလုံးနဲ့တစ်ချိန်လုံးမှာ၊ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဘေးပတ်လယ်မှာဖစ်ပြေါလာတဲ့အရာကို့မတ်စွာဘုရားရဲ့သာသနာတော်အနနေ့ဲ၊ဘယ်လိုဝဖေန်
သုံးသပ်ရင်သင့်တော်မလည်ခင်ဗျာ?

ဆရာမ,အဖြေ

ဟုတ်ကဲ့အမုန်ဆုံးက တဈေ့၊တစ်ဦးတစ်ယောကျကွ ဖစ်ပီးသြွားတဲ့အရာကိုမဖြစ်
ပါအောင်တာဆီးလို့ရနိုင်လာ?ွ မင်ရဲ့လာ?ကျွန်မတို့တွေကယ့်အကြောင်းရင်းကိုဝဖေန်
သုံးသပ်ရမယ်။အားလုံးသဘောအရာတွကေိုဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှသွားလုပျ
လို့မရဘူးဆိုတာကျွန်မတို့နားမလည်ခဲ့ဘူး။အအ

ကြောင်းရှိတာကလွဲလို့အရာတစ်ခုဟာဖစ််ပါေပီးအြဲဒီအရာကအကြောင်းကြောင့်ဖစ််ပါရတယ်။ကြည့်
လိုက် လို့ရှိရင်မထူးဆန်းဘူးဓမ့္မတာပဲပေ့ါ။ဒါပမေယ့်အမုန်က
တဈေ့လေးလေးနက်နက်ရှိတယ်။ပြောချင်တာကအန္တာရယ်ရှိသည်ဖစ််စ၊ေမရှိသည်ဖစ််စွေမင်တာ
တဈေ့ရှိတယ်၊ကာင််းတာလည်းရှိတယ်တုေတောကံစြည်တာလည်းရှိတယ်၊တားလို့မရဘူး။ဒီလောက်နဲ
မှာြားလို့မရတာ၊ဘယ်အန္တာရယ်ကိုသွားတားလို့ရမလဲ
?ဘာဖစ််လို့လည်းဆိုတဈေ့အကြောင်းရှိလို့ဖစ််ရတယ်။ဖစ််ပီးတြာဈေ့သိလိုက်ရမှာက၊ဘယ်သူမှဘာမှလု
ပျလို့မရဘူး။တားဆီးလို့လည်းမရဘူး။ဒါပမေယ့်အမုန်ကိုနာလည်ရမှာကအားလုံးသဘောအရာတွကေ၊
ကိုယ်စဉ်းစားထားသလို၊ကိုယ်ဖစ််ချင်သလိုမဖစ််ရဘူး။ဒါပမေယ့်အားလုံးသဘောအရာမှာ၊အကြောင်း
ကဖစ််ပါေပီးဘြယ်လိုအကြောင်းကြောင့်ဖစ််ရင်၊အဲလိုအကြောင်းပဲဖစ််ရတယ်။ပီးတြာဈေ့ခတော်တိုင်းမှာ
ထင်ရှားစွာသာဓကေရှိတယ်။တကယ်လို့COVID-19 မရှိရင်ကျွန်မတို့တွကေတစ်ခာြးကိစ္စစ
တွကေိုသွားစဉ်းစားတယ်။ကျွန်မတို့ဒီကိစ်စ
တွကေိုမေ့သွွားတယ်။ဒါပမေယ့်ဘာမဆိုဖစ််ပါေလာတာဘယ်သူကလုပျလို့ဖစ်လာတာလဲ
?တစ်ဦးတစ်ယောက်မှလုပျလို့မရဘူး။ဒါပမေယ့်ဖစ််ပါေသွားတယ်။နောက်ပီးကြျွန်မတို့တကယ်သိရ
မှာက၊ဘယ်သူကမှတားဆီးလို့မရတဲ့အကြောင်းရင်းကိုဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှမသိနိုင်ဘူး။ဒါ
ကြောင့်မို့

ဒီလိုပဲဖစ််ရတယ်။

တပည့်

ကျွန်တော်တို့ကဖစ််ပါေနတဲ့အန္တာရယ်အမျိုးမျိုးတွကေိုကြောက်တဲ့အတွက်ေ

ဝကာင့်၊ကျွနျ့တျေတို့တ တုမေရင်ဆိုင်ပဲ

ရှောင်ရှားလိုက်ခွင်းအားဖြင့်အဲဒါဆိုနည်းလမ်းမှန့်တယ်လို့ပြောနိုင်မလာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့မှလုပ်လို့မရဘူးရှင့်၊ဘယ်လိုရှောင်ရှားမလဲရှင့်?တကယ်လို့ကာကွယ်တဲ့နည်းလမ်းသုံးမယ်ဆိုရင်၊သူများတွေလည်းကာကွယ်ကြတာပဲ။ဒါပမေယ့်ဘယ်လိုပဲကာကွယ်ပါစဖေစ်လြာမယ့်အချိန်ရောက်ရင်၊ဖစ်လြာမှာပဲဟုတ်လာ။တစ်ခုတော့ရှိတယ်၊ကျွန်မတို့တစ်တွမေပင့်ေါလျတော့ရဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ကျွန်မတို့တကယ်ဖစ်လြာမယ့်အကြောင်းကိုသိထားရင်၊တစ်စုံတစ်ရာကာ၊ဘယ်လိုဖစ်ပြေါလာသလဲ?

မဟ်ာစွာဘုရားရဲ့အသေးစိတ်၊အဆုံးအမတွအေရအရာတွအောလုံးကာ၊ကျွန်မတို့တွမေသိပဲနဲ့ဘယ်လိုဖစ်ပြေါလာသလဲ?မဟ်ာစွဘုရားကအကြောင်းတွကေိုဟဓောပသ္ဓားတယ်။နီးတဲ့အကြောင်းနဲ့ဝေးတဲ့အကြောင်းတွကေိုပါ၊အသေးစိတ်ဆုံးမသွားတယ်။ဒါကြောင့်မို့တကယ်လို့၊သိမှုတွမေရှိရင်၊ကျွန်မတို့တွအောလုံးကိုကြောက်နရေတယ်။ဒီနလ့ေိုကျွန်မတို့တွဒေီရောဂါကိုကြောက်နကေတြာယ်။နောက်ရှင့်ဆက်ပီးတြာ့၊တစ်ခုရောဂါရှိလာရင်ကျွန်မတို့တွကေကြောက်ရပန်တြာယ်ဟုတ်လာ?

အားလုံးကိုကြောက်ကတြာယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုညတော့၊အမှန်ကိုမသိတဲ့အတွက်ဖစ်တြာယ်။ဖစ်လြာမယ့်အရာတွမှော၊ကောင်းတဲ့အကြောင်းရှိသလို၊မကောင်းတဲ့အကြောင်းလည်းရှိတယ်။ဘာဖစ်လြို့ဒီလူနဲ့ဖစ်ပြေါလာတာကောင်းပီးပြုဟိုလူနဲ့ဖစ်ပြေါတာမကောင်းရတာလဲ

?ဘာဖစ်လြို့တစ်ကမ႓ာလုံးမဖစ်ပြဲနဲ့၊တစ်ယောက်တစ်လပေဲဖစ်ရြတာလဲ

?ဒီရောဂါလိုမျိုးရောက်တိုင်း၊မဖစ်ကတြူ့းဟုတ်လာ?နောက်ပီးကြိုယ့်ကိုယ်ကိုချစ်နသေရွ့ေ၊ကြောက်စိတ်ဆိုတာသချောရှိတယ်ဟုတ်လာ?မွေးကတည်းကအားလုံးကိုကြောက်ကတြာယ်။နည်းနည်းကြောက်ရမလာ၊များများကြောက်ရမလာဆိုတာ၊ကြောက်စိတ်ပေါ်မှာမူတည်တယ်။

တပည့်

မမမ့ေလျတော့တဲ့အကြောင်းပြောရမယ်ဆိုရင်၊ကျွန်တော်အတွက်ရောအားလုံးသူ့အတွက်ပါ၊ကျွန်တော်အမင်နြဲ့ဆို၊မမမ့ေလျတော့ခင်းြက၊ကျလန်တော်တို့သိထားပီးပြတွ့မေင်ရြတဲ့အများသူတွနေဲ့အတူ၊ကျွန်တော်တို့ကြောက်ကြောက်နတေဲ့ရုတ်တရက်ဖစ်တြဲ့အန္တာရယ်တွ၊ေဒုစရိုက်မှုတွ၊ေအနာရောဂါတွ၊ေသ

ဘာဝကဖြစ်တဲ့ဘဲဒေ့ကနခတွေပြီးပြာတော့ကျွန်တော်ကမတွေ့အောင်၊ရှောင်ရှားခြင်းဖြင့်ကျွန်တော်အနေနဲ့မမေ့မလျော့ဘူးလို့ထင်တယ်။

ဆရာမ

COVID-19

ဖြစ်တဲ့သူတွေကော၊သူတို့တွေမရှောင်ရှားလို့လား?ဒါပမေယ့်သူတို့လည်းဖြစ်တာပဲဟုတ်လာ?ဒါမှမဟုတ်သူတို့ရှောင်ရှားလည်းသူတို့တွေဖြစ်တာပါပဲဟုတ်လာ?အဲဒါကြောင့်မို့တကယ်တမ်းကျတော့ကျွန်မတို့အနီးအနားမှာမငြ်တွေ့ရတဲ့အကကြောင်းတွေရှိတာက၊တကယ်လို့စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ်နဲ့သတိမထားဘူးဆိုရင်၊ဖြစ်နိုင်မယ့်လမ်းရှိတယ်။ဒါပမေယ့်အဲဒီထက်ဝေးရမယ့်အကကြောင်းကတတော့၊သတိနဲ့နထေိုင်တဲ့သူလည်းဖြစ်သေးတယ်။ဘာအတွက်ကြောင့်လဲ?
နဓာက်ပိုင်အဲလိုသတိမထားတဲ့သူလည်း၊ဖြစ်ရမယ့်အချိန်မရဓာက်ရင်လည်းမဖြစ်ဘူး။ဒါမှမဟုတ်ရဓာက်တိုင်းပဲဖြစ်ကြသလား?ဒါမှမဟုတ်ကြောက်တဲ့သူ၊သတိရှိတဲ့သူတွေလေဓာက်ပဲမဖြစ်တာလာ?နဓာက်ပိုင်ပြာတော့ဖြစ်တဲ့သူတွေကော၊သတိမထားလို့ပဲဖြစ်တာလာ?ဒါမှမဟုတ်ဘယ်လိုလဲ?

တပည့်

ကျွန်တော်သတင်းကစြရသလဓာက်တတော့သတိထားတဲ့သူလည်းဖြစ်တာပဲ။

ဆရာမ

ဒါကြောင့်မို့ဘယ်လိုပဲသတိထားပါစေ၊အေချိန်တန်လို့ဖြစ်ရမယ်ဆိုရင်ဖြစ်တာပဲ။ဒါပမေယ့်ဖြစ်မယ့်အချိန်မရဓာက်ရင်ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်မဖြစ်ဘူး။ဒါပမေယ့်မဖြစ်ဘူးလို့လည်းမပြောနိုင်ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတတော့မွေးလာတာနဲ့ဖြစ်နပေြီ။ဒီလိုနဲ့ပဲဆက်ဆက်ပိုင်ခြဏခဏဖြစ်နရေတယ်ဟုတ်လာ?ဘယ်လိုပဲဖြစ်ပါနပေါစေ၊ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ဆိုးသည်ဖြစ်စေ၊ဆင်းရဲသည်ဖြစ်စေ၊ချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊စေသည်ဖြင့်ဒီလိုပဲသချောပေါက်ဖြစ်ရမယ်။တစ်ချိန်လုံးအကောင်းရည်းပဲမဖြစ်နိုင်ဘူး။တစ်ချို့ကတတော့စိတ်အရမ်းဆင်းရဲပိုင်ခြန္ဓာကိုယ်ကမဆင်းရဲဘူး။အကကြောင်းတွေအားလုံးမသိပဲနဲ့ဒီအရာတွေဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်လာသလဲ?
ဒါကြောင့်မို့လို့အကကြောင်းကိုမသိလို့ရှိရင်ဘယ်အကကြောင်းကဘယ်လိုအကျိုးကဓာင်းကိုဖြစ်ပေါ်စပေြီ၊ဘယ်လိုအကကြောင်းကအကျိုးမကဓာင်းတာကိုဖြစ်ပေါ်စလေဲမသိနိုင်ဘူး။

တပည့်

ဆရာမပြောသလိုနားထောင်ပြီးအားလုံးသဘောအနေနဲ့တွေးကြည့်မယ်ဆိုရင်ကျွန်တော်သဘောအနေနဲ့တော့၊အဲဒီလိုဆိုကျွန်တော်တို့တတွေဘာမှလုပ်စရာမလိုတော့ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ဖြစ်လာမယ့်အကြောင်းရှိရင်၊သူ့အကြောင်းနဲ့သူဖြစ်လာရမှာပဲ။ရှောင်ရှားဖို့မလိုအပ်ဘူး။ဒါမှမဟုတ်ဘာကိုသတိထားလဲ၊အဲ

လိုဆိုရင်မေ့လျော့တာနဲ့တူသလား?

ဆရာမ

မြင်ရဲ့လား?မသိမှုအရစဉ်းစားတာတွေများလာပြီးစိတ်ထဲမှာတော့အဲဒါဆိုဘာမှမလုပ်နဲ့တော့။ဒါပေမယ့်စဉ်းစားဖြစ်ရဲ့လား?ကောင်းတာလုပ်ရမယ်။လူကောင်းသူကောင်းလည်းဖြစ်ရမယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ကောင်းတဲ့အရာတွေဖြစ်ပေါ်စေတဲ့အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တယ်မှန်ရဲ့လားရှင် ?

တပည့်

ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဒါကြောင့်မို့ကျွန်မတို့တွေအကြောင်းအမျိုးမျိုးကိုကျော်ပြီးကြည့်လိုက်တယ်။ရောဂါတွေကိုကာကွယ်လို့လား?ဒါမှမဟုတ်ဘယ်လိုလဲ?ဒါပေမယ့်အဲဒီအကြောင်းထက်ကြီးတာကတော့အရာတစ်ခုမှာကောင်းတဲ့အကြောင်းဖြစ်ခဲ့ရင်ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ကောင်းတဲ့အကျိုးဖြစ်မှာသေချာတယ်။ပြီးတော့မကောင်းတဲ့အကြောင်းဖြစ်ခဲ့ရင်ဘယ်လိုပဲလုပ်လုပ်မကောင်းဘူး။ဘာဖြစ်လို့လူတွေမွေးကတည်းကCOVID-19ရောဂါမရှိကြတာလဲ?ဒါမှမဟုတ်အားလုံးမှာဘာရောဂါနဲ့ဖြစ်ကြလဲ?တချို့ကခုက္ခိတဘဝနဲ့လည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ဘာမဆိုအားလုံးဖြစ်နိုင်တယ်။ဒီရောဂါနဲ့သေမယ်လို့ပုံသေတွက်လို့မရဘူး။တစ်ချို့ရောဂါနဲ့လည်းသေနိုင်တယ်။ဒါမှမဟုတ်ဘာရောဂါမှမဖြစ်ပဲနဲ့လည်းသေနိုင်တယ်။ဒါကြောင့်မို့လူတွေကောင်းတဲ့အရာကိုပဲမျှော်လင့်ကြတယ်။ဒါပေမယ့်အကြောင်းကောင်းဖြစ်ပေါ်မယ့်၊အရာကဘာလဲဆိုတာမသိဘူးဒါကြောင့်မို့ဟိုတုန်းက၊ဒီအကြောင်းတွေအကျော်ကြီးရှိလာခဲ့တာကကောင်းသောအကြောင်းရှိ

ရင်၊တူသဓာအကျိုးကဓာင်းရရှိလိမ့်မယ့်။မကဓာင်းတဲ့အကဓြာင်းဆိုရင်၊တူသဓာမကဓာင်းတဲ့အကျိုးပ ဧးခံရလိမ့်မယ်။ဒါဆိုမမှားဘူးဟုတ်လာ?

တပည့်

မမှားပါဘူးခင်ဗျာ

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊ဒါပမေယ့်ကျွန်မတို့မနေ့ကေဗြာယ်။ကျွန်မတို့တွသေိထားတာကတဓာ့ဒါဆိုရင်ဘာမှမလု ပ်ရဘူးပဓ့ါ။အဲဒီအချိန်ခဏတွင်းမှာဘာမှမလုပ်နဲ့ဆိုတာကတဓာ့၊မကဓာင်းဘူးဆိုတာသဓျောတယ်။ ဘာကဓြာင့်လဲဆိုတဓာ့ကဓာင်းတာကိုလုပ်သင့်မှန်းမသိတဲ့အတွက်ကဓြာင့်ဖစြ်ဘာယ်။

တပည့်

ဆရာမပဓြာခင်ြတဲ့သဘဓာက၊ကျွန်တဓာ်တို့အတွဓးနဲ့ဆိုရင်၊ဘာမှမလုပ်ပဲနဲ့လွှတ်ထားလိုက်ရင်၊ပဓြာခ ျင်တာကကဓာင်းမှုကိုတဓာင်မှမလုပ်ဖစြ်ဘာ့ဘူး။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊မှားတဲ့အတွဓးပဲ၊လွှတ်ထားလိုက်၊မင်ြရှဲလာ?အဲလိုလွှတ်ထားလိုက်ရင်၊မကဓာင်းမှုတွဒေီ လိုပဲဆက်ဆက်ပီးဖြစ်နမေယ်။ဘာကဓြာင့်လဲဆိုတဓာ့ကျွန်မတို့တွမေှန်ကန်တဲ့နားလည်မှုတွမေရှိတဲ့ အတွက်ကဓြာင့်ဖစြ်ဘာယ်။လွှတ်ထားတဲ့ခဏအတွင်းမှာကဓာင်း

တာတွကေိုလုပ်ရဲ့လာ?မင်ြရှဲလာ?တကယ်လို့မလွှတ်ထားပဲနဲ့ကဓာင်းတာတွလေုပ်ရင်ဒီလို COVID-19

ရဓာဂါရှိနတေဲ့အချိန်မျိုးမှာဘယ်သူမဆိုကူညီကပြီးဘြာစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးကည်ြ့ရှုစဓာင့်ရှဓာက်ကဘြာယ်။ဘ ယ်အရာမဆိုဒုစရိုက်အကဓြာင်းတွမေရှိခဲ့ရင်၊ဒီအရာတွအေားလုံးကာတစ်ဖငြ်းဖငြ်းနဲ့သက်သာသွားနိုင် တယ်။ဒါပမေယ့်တကယ်လို့မကဓာင်းတဲ့အရာတွဖေစြ်ပဓါခဲ့ရင်၊ဒီအခဓြအနတွေပေိုပီးဆြိုးဝါးလာနိုင် တယ်။ဒါကဓြာင့်မို့တကယ့်အဓိကအချက်ကတဓာ့လူတွေ

မနေတောကကောင်းခြင်းနဲ့ဆိုးခြင်းကပဲအဓိကအကြောင်းဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့်သူတို့တွေမမြင်ကြဘူး။သူတို့စဉ်းစားတာကတော့၊ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကာကွယ်ဖို့လောက်ပဲသိတယ်။ဒါပေမယ့်မကောင်းတဲ့အရာတွေကို၊မလုပ်ကဖြစ်စိတ်ကိုရကောကာကွယ်ကရှုလာ?

တပည့်

ကောင်းခြင်းနဲ့ကောင်းတဲ့အရာတွေကို၊ကျွန်တော်တို့ဘာတွေနဲ့၊ဝဖေန်ပိုင်းခြားလို့ရနိုင်မလဲခင်ဗျာ?ကျွန်တော်တစ်စုံတစ်ရာကိုမင်ဖြူးတာက၊တစ်ချို့လူကပြောတယ်ဒါသူရဲ့ကောင်းခြင်းပဲ၊နောက်တစ်ယောက်ကတော့၊အဲလိုမျိုးအမြင်မတူဘူး။သူပြောတာကသူရဲ့ကောင်းခြင်းမဟုတ်ဘူး။တစ်ခြားတစ်မျိုးဖြစ်ရမယ်။

ဆရာမ

အဲဒါဆိုရင်မတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတွေကို၊မနာကြားဖူးတဲ့လူရဲ့ကောင်းခြင်းနဲ့နာကြားဖူးတဲ့လူရဲ့ကောင်းခြင်းသည်၊အကြောင်းအကျိုးတွေနဲ့ကြည့်လိုက်ရင်ကွာခြားရမယ်မှန်ရဲ့လာ?

တပည့်

ဟုတ်တယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

အဲဒါဆိုရင်တကယ့်အကြောင်းတွေကိုသူသိအောင်၊မလေ့လာမသင်ကြားဘူး။ယခုလည်းမသင်ကြားဘူး။အသံကိုကြားပြီးမြကြားအောင်ထိန်းချုပ်လို့ရလာ?

တပည့်

မရပါဘူးခင်ဗျာ။

အရာမ

ဟုတ်တယ်၊အဲဒါဆိုရင်အားလုံးသည်သူ့ဘာသာသူဖြစ်ပေါ်လာတာနဲ့တူတယ်။ဒါပေမယ့်အမှန်ကတော့မဟုတ်ရပါဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊တခေါထဲမှာလည်းအသံရှိတယ်။အဝေးကအသံလည်းရှိတယ်။အခန်းထဲမှာလည်းအသံရှိတယ်။တစ်ယောက်တစ်ခန်းစီ၊ဖြစ်ရင်တခေါင်မှကြားလိုက်တဲ့အသံသည်

ဒီအသံပဲဖြစ်ပြီးပြာစ်ချးအသံမဟုတ်ဘူး။ဒါပမေယ့်အသံကအထူးသဖြင့်ကျော်နိုင်ဖို့အတွက်၊အဲဒီအသံကိုဖြစ်ပြငါစေတယ်။ကောင်းတဲ့အသံဖြစ်စေ၊မကောင်းတဲ့အသံဖြဖြစ်စေ၊အသံကတကယ့်ကိုအသနေစိတ်လနေနက်လှတယ်။တကယ်လို့ကျွန်မတို့တွေအချိန်တွကေိုတစ်ခဏဆီ၊တစ်ခဏဆီ၊ပေးတိုးပေးလျှော့ခဲ့ရင်မင်ခြင်း၊ကျော်ခြင်း၊တွေးတစေခြင်းတို့သည်၊တလှည့်စီဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲတာ၊တနကေုန်အရမ်းမန်တြယ်။ဘာတစ်ခုမှမပြောင်းလဲဘဲမရှိဘူး။ဒါပမေယ့်ကျွန်မ

တို့တွမေသိကဘြူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတာတွေအားလုံးသည်စွဲကပ်နပေီးပြောယ်အရာကဖြစ်ပြငါပီးပြောယ်အရာကပျက်သွားလဲဆိုတာ၊မမင်နိုင်လောက်အောင်ပဲဖြစ်နတေယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတာတွေဆက်တိုက်ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်တြာအရမ်းမန်တြယ်။ဒါကြောင့်မို့ခဏတုန်းက၊ကျွန်မတို့ဒီကိစ္စကိုပြောနတေယ်။ပီးပြာတွေ့ကျွန်မတို့နောက်ကိစ္စတစ်မျိုးထပ်ပြောတယ်။မင်ရှေ့လာ?တစ်ချးကိစ္စကုန်သွားပီး။ဒါကြောင့်မို့COVID-
19ကိစ္စကလည်း၊ကိစ္စတစ်မျိုးဖြစ်တြယ်။တကယ်လို့ကျွန်မတို့တွအေိပ်မကျေသွားရင်၊ဘာတစ်ခုမှမသိရ၊မမင်ရတာတွေဘူး။ဒါပမေယ့်နိုးလာတာနဲ့ကိုယ့်ကိုယ်ကိုချစ်တဲ့စိတ်နဲ့ပူဆွေးသောကဖြစ်ရပန်တြယ်။အဲဒီပူဆွေးသောကတွကေကိုယ့်အတွက်လုပ်တာလား၊ဒါမှမဟုတ်သူတစ်ပါးအတွက်လုပ်နတောလာဆိုတာ၊အကြောင်းအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ဒါပမေယ့်ကျွန်မစိတ်ထဲမှာတွေ့၊တကယ်လို့အားလုံးကောင်းတဲ့ဘက်မှာ၊နားလည်သ

ဘောပေါက်မှုရှိမယ်ဆိုရင်၊ကောင်းတာကိုလုပ်ရမယ်။အဲလိုဆိုရင်ဘာကိုမှမကြောက်တတွေ့ဘူး။

တပည့်

ဒါဆိုရင်ပြောချင်တာက၊တကယ့်အနှတာရယ်အမှန်က၊ကျွန်တော်တို့တွအေရေးထားသင့်တာကတတေ့၊အခုချိန်မှာအများသူတွရေ့ရဲ့ခံစားနရေတဲ့အနှတာရယ်တွမေဟုတ်ဘူး။အပငြ်ကအကြောင်းကြောင့်ဟိုအရာဒီအရာတွေ၊ကြောက်နကြေရြာယ်။ဟိုလိုဒီလိုပြောင်းလဲတာကြောက်နကြေရြာယ်။ဟုတ်ရဲ့လားခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊ဘာကြောင့်လဲဆိုတာတွေယောက်တိုင်းအားလုံးကြောက်ကတြယ်

ဒါပမေယ့်ဘယ်သူနဲ့အနှတာရယ်ဖစ်လာမလဲ?ဒီရောဂါကဖစ်ရမယ့်သူအတွက်နဲ့ပဲအနှတာရယ်ဖစ်ပ ေါရတယ်၊ဟုတ်ရဲ့လာ?။ဒါမှမဟုတ်ရင်အခုလောက်ဆို၊အားလုံးယောက်တိုင်းဖစ်ကုန်ပီပြေ့ါ။ဒါကြောင့် မို့ဘယ်သူနဲ့ဘာပဲဖစ်ဖစ်အဲဒီလူတစ်ယောက်စီနဲ့အကြောင်းရှိရမယ်။တကယ့်

ကိုအသေးစိတ်ဖစ်တဲ့ကိစ္စဖစ်တာယ်။ဒါပမေယ့်အားလုံးမှာတဖင်ြဖင်ြနဲ့ဝဖေန်သုံးသပ်ပီနာြးလည်လို ရနိုင်တယ်။အမှန်ဆိုရင်ကျွန်မတို့တွဘောကိုကြောက်တာလဲ?ကျွန်မတို့တွဒေီလိုမွေးလာသရွှေ့တော့ ကြောက်ရအုံးမှာပဲ၊မကြောက်တဲ့သူမရှိဘူး။မွေးကတည်းကကြောက်နပေီးပြာချိုကဘာကိုမှသိပ်မကြေ ာက်ကဘြူး။ဒါပမေယ့်အိမ်မှောင်၊တဘောက်တဲ့နှင့်ပုရွက်ဆိတ်တွကေိုကြောက်ကဘြယ်။ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတတော့ကြောက်တဲ့စိတ်တွရှေိကပြေးတယ်။အဲဒါကတတော့အမှန်ရှိတဲ့အတိုင်းကိုမသိတဲ့အတွက်ကြေ ာင့်ဖစ်တာယ်။ကြောက်တာကကောင်းလာ(သို့)မကြောက်တာကကောင်းလာဆိုတာ၊အမှန်ကိုမသိကဘြူး။ဒါ ကြောင့်ကျွန်မတို့ကြောက်နတေဲ့အရာတွကေိုနားလည်ရမယ်၊ဘာကိုကြောက်တာလဲ?

တပည့်

ဒါဆိုရင်တကယ်ကြောက်နရေတဲ့အရာတွကေဘာတွလေဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

တကယ်ဆိုရင်အမှန်အတိုင်းရှိတာကို၊မသိတာကကြောက်သင့်တယ်။အခုချိန်မှာမသိမှုတွ၊ေရှိနလေို့ကြေ ာက်နကေဘြတယ်။တကယ်တတော့အဲဒီအရာတွကေုန်သွားပီးပြီ။ကျွန်မတို့

COVID-19

အကြောင်းပဘြောတာလည်းဆုံးသွားပီးပြီ။ပီးသြွားတဲ့အရာကိုထပ်ပီးကြြောက်အုံးမလာ?ကြောက်နတေဲ့သူ ဆိုရင်၊ထပ်ပီးကြြောက်နအေုံးမှာပဲ။ဒါပမေယ့်တခြားကိစ္စကို၊တွေးမယ့်သူသည်ဒီကိစ္စကိုသူမတွေး တတော့ဘူး။အားလုံးကမသိမှုနဲ့ကြောက်စိတ်တွဖေစ်ပေါနတေယ်။တကယ်အမှန်ကတတော့တစ်ခုစီဖစ်ပ ေါနတေဲ့အချိန်နှင့်အမျိုးမျိုးမင်ြနရေတဲ့အရာတွသေည်ဘာတွလေဲ ?ဘာဖစ်လို့ဒီနိုင်ငံမှာဒီလိုဖစ်ပေါရတာလဲ?ဒီလူနဲ့ဒီကိစ္စတွအောားလုံး၊အကုန်ပဲဖစ်လာမယ့်အကြောင်း တွကေိုကျွန်မတို့မသိကဘြူး။နားထောင်ကည်ြ့လိုက်တတော့ကျွန်မတို့၊ဘာကိစ္စတွပေဘြောနကေပြေးလဲ? အမှန်ကတတော့တကယ်လိုအားလုံးဝဖေန်သုံးသပ်ကည်ြ့ရင်၊ကြောက်စိတ်ကနလေျော့တ်မကြောက်သွားနိုင် တယ်။တကယ်ဖစ်မယ်ဆိုရင်၊ဖစ်ရမှာပဲဟုတ်လာ?တကယ်လို

မဖစ်ဘူးဆိုရင်ဘယ်သူမှဖစ်အောင်လုပ်လို့မရဘူး။ဒါပမေယ့်ဘာဖစ်လို့ဒီအရာက၊ဒီလူနဲ့ဖစ်ပါရသလဲဆိုတာ၊ဖစ်ရမယ့်အကြောင်းရှိရမယ်။ဘာဖစ်လို့ဒီအရာကဟိုလူနဲ့ဖစ်ရတာလဲ?အကြောင်းအမျိုးမျိုးပါမှတည်ပီး၊အမျိုးမျိုးဖစ်ပါကတယ်။

တပည့်

ဆရာမရှင်းပြတာကိုကျွန်တော်နားထောင်ပီး၊တစ်ခုသိလိုက်ရတာကတော့၊ကျွန်တော်တို့ကခြောက်စိတ်တွဖေစ်ပီးရင်ကခြောက်စိတ်ကပန်ပီးပျောက်သွားတယ်။ဒါပမေယ့်ကျွန်တော်တို့ကခြောက်မဲ့ကြောက်နတေ့အကြောက်သည်ထပ်ဖစ်ပါရင်၊ထပ်ပီးကြောက်နိုင်သေး

တယ်။ဖစ်လိုက်ပျက်လိုက်၊အဲလိုလာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

မှန်တယ်၊ဘာတစ်ခုမှ၊မပျက်သွားတာမရှိဘူး။ပြောချင်တာက၊ဒီပျက်သွားတာကုန်သွားတယ်လို့ထင်တယ်။ဒါပမေယ့်အမှန်ကတော့ကျွန်မတို့သုံးတဲ့စကားအသုံးအနှုန်းက`ပျောက်'သွားတယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ဘယ်တော့မှပန်မလာတော့ဘူး။ဘယ်မှာပဲသွားရှာသွားရှာမရတော့ဘူး။ခဏတုန်းကအသံလိုမျိုးဆက်ပီးတော့၊ဘယ်နရောမှသွားရှာလို့မရတော့ဘူး။မန်တယ်ဟုတ်လာ?နောက်ပီးကျွန်မတို့မငွေသွားတယ်။ပီးတော့အသံသစ်ထပ်ဖစ်ပါတယ်။ပီး

တော့ထပ်ပျောက်သွားပန်တယ်။ဒီလိုဖစ်တာအမှန်ကိုမသိအောင်အချိန်တိုင်းဖုံးကွယ်နတေယ်။

တပည့်

ဒီလိုဆိုရင်တကယ့်အနှတာရယ်တွကေဘာတွလေဲခင်ဗျာ

ဆရာမ

အဲဒါကကိလသောတွေ၊မသိမှုတွဖေစ်တယ်။အရှင်ရဟန္တာတွကေCOVID-19

ကိုကြောက်ကရှလာ?

တပည့်

ဖတ်ရသလောက်၊ကာ့ရသလောက်တော့မကြောက်ကပါဘူးခင်ဗျာ

ဆရာမ

ဘာကိုလသောမှမရှိကြတော့ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့တကယ့်အကြောင်းရဲ့အစကိုသိတဲ့အတွက်ကြောင့်မတုန်လှုပ်ကြတော့ဘူး။ဖြစ်ပေါ်ရတဲ့အကြောင်းကဘာတွေလဲ?အကြောင်းရှိပြီးဖြစ်ရမယ့်အချိန်ရောက်ရင်၊သင်္ခါ့ပဲဖြစ်နေပါစေဘယ်သူမှတားလို့မရဘူး။လာဘ်လာဘရခြင်းနဲ့မရခြင်း၊ဒါမှမဟုတ်အနှုတာရယ်အမျိုးမျိုးနှင့်အားလုံးတွေကော၊ဘယ်သူမှတားလို့မရဘူး။တကယ်လို့ဖြစ်ရမယ့်အချိန်ရောက်ရင်၊ဖြစ်ပြန်ခြေတာမင်္ဂနေ့ရတယ်။

တပည့်

ဒီကြောက်ခြင်းတွေကဘယ်လိုအနုတာရယ်တွေဖြစ်ပါသလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ကျွန်မတို့တွေအမှန်ကိုမသိပဲနဲ့ပြောရမယ်ဆိုရင်၊တကယ်လနေနက်ပြီးသိမ်မွေ့တဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ဒါပမေယ့်နားလည်မှုမှားတဲ့၊အနုတာရယ်ကကျွန်မတို့တွေရှိတယ်၊နင်ရှိတယ်၊ငါရှိတယ်၊အားလုံးသဘောအရာတွေဖြစ်လာရတာ`ငါ'

ရှိတဲ့အတွက်ဖြစ်တယ်။ဒါပမေယ်တကယ့်အမှန်ကိုသိရင်၊ကျွန်မတို့မရှိဘူး။တရားတွေအားလုံးသည်(အနတ္တ)အစိုးမရသဘောသဘာဝရှိတယ်။အစိုးရတဲ့(အတ္တ)မဟုတ်ဘူး။ကျွန်မတို့တွေမရှိဘူးအားလုံးဘာတစ်ခုမှမရှိဘူး။မီးလည်းအ

ကြောင်းရှိမှဖြစ်ပေါ်ရတယ်။လလေည်းအကြောင်းရှိမှဖြစ်ပေါ်ရတယ်။ပူသည်ဖြစ်စေ၊အေးသည်ဖြစ်စေ၊ချိုသည်ဖြစ်စေ၊ငံသည်ဖြစ်စေ၊စိတ်လှုပ်ရှားသည်ဖြစ်စေ၊ဝမ်းသာသည်ဖြစ်စေအားလုံမှာအကြောင်းရှိမှဖြစ်ရတယ်။တကယ်လို့အကြောင်းမရှိရင်မဖြစ်ပေါ်ဘူး။အဲဒါကျွန်မတို့မသိကြဘူး။အဲဒီအရာတွေကဖြစ်ပြီးပြာတော့ပျက်သွားတယ်။ဘာတစ်ခုမှကျွန်မတို့တွေမဟုတ်ဘူး။မွေးပြီးပြာနဲ့ခဏကမွေးလာတဲ့သဘောကပျောက်သွားတယ်။ပြန်ကိုမလာတော့ဘူး။ရှေ့ဆက်သွားဖို့ပဲရှိတော့တယ်။ဒီလောကကနထွေက်ခွာသွားတဲ့အထိ၊မရှိတော့တဲ့အချိန်မှသိရတယ်။တကယ်တမ်းကျတော့မွေးကတည်းက၊ကျွန်မတို့တွေမရှိကြဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့သသွေားရင်၊ဘာမှမကျန်တော့ဘူး။ဒီနေ့ရော၊ခဏတုန်းကရော၊ယခုပါဘာမှမကျန်တော့ဘူး။ဒါမှမဟုတ်ရင်ကျွန်မတို့တွေ၊မြော်စွာဘုရားကိုဘယ်တော့မှ၊သိကြမှာမဟုတ်ဘူး။အဆုံးအမတစ်လုံးကျင့်ရယုံနဲ့၊လနေက်တဲ့တရားသဘောကိုနားမလည်နိုင်ဘူး။ဥပမာအား

ဖြင့်တရားမှန်သမျှအစိုးမရတဲ့သဘောရှိတယ်'။အဲဒါကိုမငေ့လို့မရဘူး။တကယ်လို့နားလည်မှုမှန်ကန်ရင်၊ဒီအရာကအနှုတာရယ်နဲ့ကင်းဝေးနိုင်တယ်ဆိုတာ၊ကျွန်မတို့ဘာဖြစ်လို့မစဉ်းစားကြတာလဲ?ဘာကြောင့်လဲဆို

တဇော့ရှိတဲ့အရာတွေကော၊ကျွန်မတို့တွေမေဟုတ်ဘူး။ကောင်းတာလည်းအကြောင်းရှိလို့ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ဆိုးတာလည်းအကြောင်းရှိလို့ဖြစ်ပေါ်လာရတယ်။ကောင်းတဲ့အကျိုးနဲ့ဆိုးတဲ့အကျိုးတွေလေည်း၊အကြောင်းရှိလို့ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။ဒါကြောင့်ကျွန်မတို့တွေဘယ်မှာရှိသလဲ?

တကယ်လို့ကျွန်မတို့တွေ၊တကယ်ရှိရင်မသေကြဘူး၊မှန်ရဲ့လား?အခုကအကုံလုံးသေကြရတယ်။ဒါကြောင့်ကျွန်မတို့တွေ၊အခုဘယ်မှာရှိနေကြသလဲ?

တပည့်

ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်နေတာ၊တကယ်မရှိဘူးဟုတ်လားဆရာမ?

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊တကယ်လို့မဖြစ်လာရင်ရှိပါ့မလား?

တပည့်

မရှိပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဒါကြောင့်မို့ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာပဲရှိတယ်ဟုတ်လား?

တပည့်

ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဖြစ်လာပြီးရင်၊ဖြစ်လာတဲ့အရာကို၊ကျွန်မတို့ဆိုပြီးစွဲထားတယ်။ဒါပေမယ့်အဲဒီအရာက၊ကျွန်မတို့တွေမေသိပဲနဲ့ပျက်သွားတယ်။စပြီးဖြစ်တဲ့စိတ်ကယခုဘယ်မှာလဲ?

တပည့်

ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်နဲ့မဟုတ်ဘူးလားခင်ဗျာ?

ဆရာမ

မဟုတ်ရပါဘူး၊စိတ်ကတကယ့်ကို၊တိုတောင်းလှတယ်။ဒါကြောင့်မို့မြတ်စွာဘုရားက၊အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့တရားတွေကိုသိဖို့အတွက်၊ဘယ်လောက်ကာအြာတောင်ပါရမီတွေဖြည့်ဆည်းပြီး၊ကျင့်ကံရခဲ့တာကိုကျွန်မတို့တွေသိရမယ်။မြတ်စွာဘုရားပြောပြသွားတဲ့အဆုံးအမက၊

`သင်ခါရတရား’ဆိုတာပုပြင်ပြောင်းလဲတဲ့အရာသည်၊ဖြစ်ပေါ်ပြီးပျြောက်သွားရတယ်။ခန္ဓာမှန်သမျှမမဲတြူး၊ခန္ဓာမှန်သမျှဆင်းရဲတယ်။`တရား’အရှိတွေမှန်သမျှ၊အစိုးမရဘူး။အစိုးမရဘူးဆိုတာကဘာတစ်ခုမှ၊မကျန်တတော့ဘူး။ဒါကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့အရာတွေ၊သေချာပျက်ရတယ်။ဘယ်အရာကကျန်နသေးေသလဲ?ခဏကပြောတဲ့စကားကိုတွေးကြည့်ရင်၊ခဏကတွေးတဲ့စိတ်နဲ့မာတဲ့သဘာဝတွေရှိပြီး၊မြင်တဲ့အချိန်မှာ၊မာတဲ့သဘာဝက၊ဘယ်ပျောက်သွားသလဲ?နောက်ပြီးဘယ်တော့မှလည်းပြန်မလာတတော့ဘူး။နောက်ထပ်အသစ်၊ထိတွေ့ပြန်ရင်လည်းအရင်က၊မာတဲ့သဘာဝမဟုတ်တတော့ဘူး။

တပည့်

တကယ့်ကိုမမင်ပြါဘူးခင်ဗျာ။

၃၃

ဆရာမ

သစ္စာတရား(၄)ပါးလို့ခေါ်တဲ့၊အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့တရားတွေကို၊ထိုးထွင်းစွာနဲ့မသိနိုင်ဘူးဆိုရင်၊ကိလသောတွေကို၊ငြမ်းသတ်လို့မရနိုင်ဘူး။ဘယ်လောက်နာကာဖြရသလဲ?ဘယ်လောက်နားလည်သလဲ?ဒါပမေယ့်အဲဒီလို၊တကယ်ရှိတဲ့သဘာဝတရားတွေကို၊ထိုးထွင်းစွာနဲ့မသိ

နိုင်သေးရင်၊ကိလသောတွေကိုငြမ်းသတ်လို့မရနိုင်သေးဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ကိလသောတွေအေဆင့်ဆင့်ရှိတယ်။သိနိုင်အတောင်အကမ်းအဆင့်ကနဖေစြ်ပေါ်ပြီး၊အြလယ်အလတ်နှင့်အသေးစိတ်အထိရှိကတြယ်။ဒါကြောင့်မို့အိပ်ပျော်သွားရင်လည်းရှိတယ်။ဒါပမေယ့်မမင်ြ

ရဘူး။ဒါကြောင့်အရှင်ရဟန္တာတွေအေိပ်ပျော်တာနဲ့၊သူခိုးတမတ္တိအေိပ်ပျော်နေတဲ့အချိန်မှာ၊ဘယ်သူမှကွာခြားခြင်းကိုမသိရဘူး။လုပ်ရှားမှုတွေဘောတစ်ခုမှမရှိဘူး။ဒါပေမယ့်စိတ်ရဲ့သဘာဓာတရားကကွာခြားတယ်။ဒါကြောင့်မိုမဏ္ဍိစွာဘုရားရှင်က၊သိတော်မှသွားတဲ့တရားနဲ့၊အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့တရားတွေကို၊ဆုံးမသွားတဲ့အခါမှာအစွန်းထိ၊သက်သေပေနိုင်တယ်။ဘာဖစ်လို့ဒီလူCOVID-19မဖစ်တာလဲ?ဘာဖစ်လို့ဟိုလူနဲ့ဖစ်တာလဲ?ရှေးဖစ်လို့ရရဲ့လာ?

တပည့်

မရပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊မင်းအဓောင်ပဏ္ဍာတာက၊(အနတ္တ)အစိုးမရဘူး။ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်အလိုတိုင်းကျမရနိုင်ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့(အနတ္တ)ဆိုတဲ့စကားသည်၊အဓိပ္ပါယ်ကကျွန်မတို့တတွေမေဟုတ်ကြဘူး။နောက်ပီးပြောတော့ကျွန်မတို့တွေမေရှိဘူး။အကကြောင်းက

တဓော့၊တရားသဘာဓာရဲ့ဖစ်ပျက်ခြင်းပဲရှိတယ်။တစ်ဘဝကနေဆုံးသွားတဲ့အထိ၊တစ်ချိန်လုံးအမဲပြမ်းပခြောင်းလဲနေတယ်။မဏ္ဍိစွာဘုရားရဲ့ဘုရားမဖစ်ခင်က၊ဟဓောပဏ္ဍာတဲ့ဘုရားအလဓောင်းတော်ရဲ့၊ဘဝပေါင်းများစွာက၊ပုံပင်တွေနေ့တူတယ်။

တပည့်

ဆရာမပြောနေတဲ့အမှန်တွေကေ၊ကျွန်တော်တို့၊အမှန်တွေမေသိတဲ့အတွက်

ကြောင့်ဖစ်တယ်။အဲဒီပြောနေတဲ့အမှန်တွေကေ၊ဘာတွေလေဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ယခု၊ဘာတွေအေမှန်ရှိသလ?မင်တာအမှန်ရှိရဲ့လာ?

တပည့်

မင်း..?

ဆရာမ

မှန်ရဲ့လား?မင်းနဲ့ဆေဲဟုတ်ရဲ့လား?

တပည့်

ဟုတ်တယ်၊မင်းနဲ့ဆေဲပါခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊ဒါကြောင့်မို့မင်းနဲ့ဆေဲမှာဖစ်ပေါ်ရတယ်။မျက်စိမရှိရင်မင်းနိုင်ရဲ့လား?

တပည့်

မမင်ပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မျက်စိတော့ရှိတယ်၊ဒါပမေယ့်မျက်စိနဲ့ထိတွေ့မယ့်၊အရာမရှိရင်၊အဲဒီအရာကိုမင်းလို့ရမလား?

တပည့်

မင်းလို့မရပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဒါကြောင့်မို့၊မျက်စိနဲ့ထိတွေ့နိုင်မယ့်၊အရာတစ်ခုကိုပဲ၊မင်းလို့ရနိုင်တယ်မှန်ကန်ရဲ့လား?

တပည့်

အကြောင်းတွေမညီညွတ်ခဲ့ရင်၊မမင်းနိုင်ဘူးခင်ဗျာ

ဆရာမ

ဒီလက်မတောင်းမှာမျက်စိမရှိဘူး။မင်းခြင်းသည်လည်းလက်မတောင်းမှာမရှိဘူးဒါပမေယ့်ကျွန်မတို့မမင်းနိုင်တဲ့၊ရုပ်နှင့်မျက်စိတို့၊ထိတွေ့နိုင်မယ့်ရုပ်ရှိဖို့အတွက်၊မျက်စိရှိရမယ်။နောက်ပီးပြောတော့မျက်စိနဲ့ထိတွေ့နေတော့၊အရာလည်းရှိရမယ်။အဲဒီမင်းနိုင်တဲ့အရာက၊မျက်စိနဲ့ထိတွေ့ရမယ်။အဲဒါဆိုဘယ်မှာရှိသလဲ ?

တကယ်လို့မတ်ြစွာဘုရားက၊မဟာဗေပခြ်ေသွားဘူးဆိုရင်၊ရှာလို့မတွေ့နိုင်ဘူး။အဲဒီအရာကိုမင်ြ်ဘာတင
ဲ့သိတယ်၊အဲဒါဆို၊အဲဒီအရာက၊ဘယ်မှာရှိသလဲ?

တပည့်

ကျွန်တတ်ာ်တို့တွေ၊မမင်ြ်နိုင်တဲ့အရာမဟုတ်ဘူး။နတောက်ပီးကြျွန်တတ်ာ်တို့၊အဲဒီအရာကို၊အဲဒီနရောမှာ၊လှမ်
းကိုင်လို့ရပါသလားခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ကိုင်တဲ့အချိန်မှာ၊ဘာကိုကိုင်သလဲရှင်?

တပည့်

ကျွန်တတ်ာ်တို့မင်ြ်ရတဲ့၊အရာကိုကိုင်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မာ နတေယ်၊ဟုတ်ရဲ့လာ ?

တပည့်

မာ တာလည်းရှိပါတယ်၊ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊မျက်စိထဲမှာဖစြ်ပေါ်တဲ့အရာကို၊ကိုင်လို့ရလာ?

တပည့်

မျက်စိထဲမှာဖစြ်ပေါ်တဲ့၊အရာကိုကိုင်လို့မရပါဘူးခင်ဗျာ။

၆၉

ဆရာမ

ဒီလောက်နဲ့ပဲခွဲခွာသွားပြီးဒါပေမယ့်မျက်စိထဲမှာဖြစ်ပေါ်တဲ့အရာကမောတဲ့နေရာမှာရှိတယ်။ဒါပေမေယ့်မောတာမဟုတ်ဘူး။တကယ်လို့မခြေတ်၊ရခေတ်၊မီးခတ်၊လခေတ်နှင့်အနေခြင်း၊ပူခြင်း၊ပျော့ခြင်းနှင့်မခင်းတွေမရှိခဲ့ရင်၊မျက်စိထိတွေ့တဲ့အရာတွေမရှိနိုင်ဘူး။ဒါ

ကြောင့်မျက်စိနဲ့ထိတွေ့နိုင်တဲ့အရာကမောခြင်းက၊ထိတွေ့တာမဟုတ်ဘူး။ဒါပေမယ့်မာမှုပေါ်မှာ၊ကပ်နေတဲ့အရာနဲ့၊အဆင်းအရောင်အမျိုးမျိုးတွေကော၊မျက်စိနဲ့ထိတွေ့လို့နိုင်တယ်။နောက်ပြီးမြင်မှုတွေကိုဖြစ်စေတယ်။ဒါမှမဟုတ်၊မြင်စိတ်ကမြင်သိတဲ့သဘာဝဖြစ်ပေါ်ပြီးပြာလျော့ပျက်သွားတယ်။ဘာမှလည်းစဉ်းစားလို့မရဘူး။မြင်ရုံရုံလောက်ပဲမြင်ရတယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ကံအကြောင်းကဖြစ်ပေါ်လာပြီးမြင်ရတယ်၊ကြားရတယ်၊အနံ့ရတယ်၊အရသာရတယ်၊ထိတွေ့တဲ့အရာသိရတယ်။မျက်စိ၊နား၊နှခေါင်း၊လျှာနှင့်ကိုယ်တို့သည်၊ကံအကျိုးတွေကိုလက်ခံဖို့အတွက်ဖြစ်ပေါ်ရတယ်။

တပည့်

ကျွန်တော်ကိုင်ပြီးမာတဲ့အရာက၊

ရှိရဲ့လားခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ကိုင်ပြီးရှင်၊မာရမှာတစ္စသချောတယ်။ဒါမှမဟုတ်ရင်ပျော့ရမယ်၊(သို့)အနေရမယ်၊(သို့)ပူရမယ်၊(သို့)တင်းရမယ်၊(သို့)လုပ်ရှားရမယ်။ဟုတ်ရဲ့လားရှင်?ဘာလုံးကိုင်တာနဲ့၊ရကိုင်တာကမတူနိုင်တော့ဘူး။ရကော၊အနေလား၊ပူလား၊ပျော့လား၊မာလား၊တင်းလား၊လုပ်ရှားလားဆို

တာ၊ကျွန်မတို့ကဥပမာအနေနဲ့`ရ’လို့ခေါ်တယ်။အားလုံးကအမှန်ကို၊သက်သေပြနိုင်ရမယ်။ဒါပေမေယ့်ခိုင်မာရမယ်။ဖြောင့်မတ်တဲ့လူဖြစ်ရမယ်။တဖြေးဖြေးနဲ့အမှန်ကိုနားလည်ရမှာက၊မျက်စိမှာဖြစ်ပေါ်တဲ့အရာကို၊မြင်ရတယ်။ဒါပေမယ့်မ`မာ’ဘူး။နောက်ပြီးအဲဒီအရာက၊`မာ’တဲ့နေရာမှာရှိတယ်။မခြေတ်တွေနဲ့အတူ
ရ၊မီး၊လတွေအေသနေစိတ်ဟဝေပျသွားတာကအဲဒီနေရာမှာ၊ရုပ်အမျိုးမျိုးကွာခြားတာရှိပြီးအမျိုးအစားဘယ်လောက်များသလဲဆိုတာ၊ခွဲခြားလို့မရအောင်ဖြစ်နေတယ်။မျက်စိနဲ့လာတိုက်တဲ့၊အဆင်းအရောင်ကိုခွဲပြီး၊`မာ’မှုကနေထွက်သွားလို့မရဘူး။ပန်းတွေလည်းမာတယ်၊ကုလားထိုင်လည်းမာတယ်၊သတင်းစာလည်းမာတယ်။ဒါပေမယ့်`မာ’

ခင်းကမျက်စိကိုမတိုက်ဘူး။ဒါပမေယ့်`မာ’မှအပငေါ်မှာရှိတဲ့အရာတွကေ၊ရုပ်ရဲ့အဆင်းအရောင်ဖစ်ပြီး၊`မာ’ခင်းမဟုတ်တဲ့နောက်ထပ်ရုပ်တစ်ရုပ်ဖစ်ြတယ်။ဒါပမေယ့်`မာ’တဲ့အထဲမှာရှိတယ်။ဘဝရဲ့တစ်ခဏစီရောက်တဲ့အထိ၊အသဒေးစိတ်ဆိုဆုံးမသွားတယ်။တကယ့်အမှန်ရှိတဲ့

အရာကို၊တစ်ခုစီခွဲခြားပြီးသြိရမှာဖစ်ြတယ်။ဒါကြောင့်မို့တရားဆိုတာတကယ်အမှန်ရှိတဲ့အရာဖစ်ြတယ်။မဟ်ြစွာဘုရားက`တကယ်အမှန်ရှိတဲ့တရား’ကိုသိတတ်မှုသွားတယ်။ဒါကြောင့်မို့အလုံးစုံသော`တရား’ကိုသိတတ်မှုသွားတယ်လို့ခေါ်ဝေါ်ကြတယ်။အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာတွအေားလုံးကာ`တရား’ဖစ်ြပီးသြိလည်းသိတတ်မှုသွားတယ်။

တပည့်

ဆရာမရှင်ပြသွားတဲ့အရာတွကေို၊ကျွန်တတ်ော်တွေကြေည့်ရင်၊တစ်ချိုတစ်ဝက်မှာတဘော့နားလည်တယ်လို့ပြောနိုင်တယ်။နောက်ပီးစြိတ်ထဲမှာတဘော့အရမ်းပဲအသဒေးစိတ်၊နည့်လှတယ်။ဒီအရာတွကေို၊တကယ်နားလည်လို့ရအောင်ကျွန်တတ်ော်တို့၊ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

မဟ်ြစွာဘုရားရှင်ကို၊စသိလာပီးပြုတ်လာ?ဒီလိုမှန်တဲ့စကားနဲ့၊အမှန်အတိုင်းရှိ

တဲ့အရာတွကေို၊ဘယ်သူပြောနိုင်သလဲ?နောက်ပီးဒြီထက်အသဒေးစိတ်၊အများကြီးရှိသေးတယ်။ဒါတခေါင်မှတစ်လုံးတစ်လပေဲရှိသေးတယ်။ဒါကြောင့်(၄၅)ဝါတိတိ၊ဟောပြောဆုံးမသွားတယ်။

`တရား’ဆိုတဲ့စကားတစ်လုံးကာ၊အရမ်းလနေက်တယ်။အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာအားလုံးကို၊ဘယ်သူသိနိုင်မလဲ?အားလုံးကိုစုပေါင်းခေါ်လိုက်ရင်`တရား’ပဲ။အဲဒါတကယ်ရှိတဲ့အရာဖစ်ြတယ်။ဗမာစကားနဲ့ပြောရင်`အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာ’ဖစ်ြတယ်။တကယ်လို့တစ်ခြားနိုင်ငံမှသွားပြောရင်၊အိန္ဒိယလိုမျိုး၊ဘာကိုပြောတာလည်းဆိုတာ၊သူတို့လည်းမသိဘူး။ဒါကြောင့်မို့အမှန်အ

တိုင်းကို၊ဆုံးမသွားတဲ့နရောမှာမဟ်ြစွာဘုရားရဲ့၊ဘာသာစကားနဲ့ဟောပြသွားတယ်။သုံးလိုက်တဲ့စကားက`ဓမ္မ’အသံထွက်ကိုလည်း၊မှန်ကန်အောင်လိုက်ပြောရတယ်။ဒါပမေယ့်ဗမာလူမျိုးတွကေ`ပါဠိ’ဘာသာစကား၊အသံထွက်မပြောင်းကဘြူး။ဒါပမေယ့်ဗမာလူမျိုးအတွက်တဘော့နားလည်လို့ရတယ်။တကယ်လို့နိုင်ငံခြားသားဖစ်မြယ်ဆိုရင်၊သူတို့တွမေသိနိုင်ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတဘော့၊ကျွန်မတို့တွအေသံထွက်၊မမှန်ကန်ကဘြူး။ဒီ`ဓမ္မ’လိုမျိုး၊ဒီလို`Dhamma’ကကျွန်မတို့ဗမာစကားနဲ့ဆို`တရာ’ပဲ။

တပည့်

ကျွန်တော်တို့အသံထွက်`န’အသံ`နင်’ဟုတ်လာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ဒီအမျိုးအစားလိုပဲ၊ဘာသာစကား(သို့)အသံကအသံထွက်ကိုသိအောင်၊ညွှန်ပြ

တာကဘာကိုဆိုလိုတာလဲ၊ကိုယ့်ဘာသာစကား၊ကိုယ်စီ၊ကိုယ်စီနဲ့သိဖို့အရေးကြီးတယ်။ဒါကြောင့်မို့ကျွန်မတို့တွေစကားပြောရင်၊မတည့်၊မဖြောင့်မှာကို၊စိုးရိမ်စရာမလိုတော့ဘူး။တခါတလေပြောရင်`မှား’တာလည်းရှိနိုင်တယ်။နားလည်ရမှာကဘာကိုဆိုလိုတာလဲ?ဒါကြောင့်မို့တကယ်အရေးကြီးဆုံးအရာက၊မှန်ကန်ပြီးနားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုတယ်။ဒီအကြောင်းကြောင့်ဘာသာစကား၊`မခထီဘာသာ’စကားသုံးနှုန်းပြီး၊မြတ်စွာဘုရားရဲ့သာသနာတွေကို၊စတင့်

ရှောက်ကြတယ်။ပါဠိလိုမျိုးက`ဓမ္မ’အဓိပ္ပါယ်က`အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာ’ကိုခေါ်တယ်။အားလုံးကဲ`ဓမ္မ’ဖြစ်တယ်ဒါကြောင့်မို့အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက၊အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့အရာကို၊ရှိတဲ့အတိုင်း၊မြတ်စွာဘုရားက၊တရားပွင့်ပြီးသိတော်မူသွားတယ်။`မင်း’ခင်းလိုမျိုး၊ဘယ်သူမှ`မင်း’ခင်းကိုကိုင်ကြည့်လို့မရဘူး။မင်းသိစိတ်ဖြစ်ပေါ်တဲ့အချိန်မှာ၊တစ်ချို့အရာတွေကိုမသိတော့ဘူး။ယခုမင်းနေရတဲ့အရာကို၊ဒီလိုပဲဖြစ်ရမယ်ဆိုတာသိရမယ်။အဓိကအဲ့လောက်ပဲ၊ပြီးတော့ပျက်သွားတယ်။နောက်ပြီးဘယ်တော့မှ၊ပြန်မလာတော့ဘူး။တစ်ချို့အရာကိုလည်း၊လုပ်လို့မရဘူး။`ကျွန်’တာနဲ့`မင်း’တာမဟုတ်တော့ဘူး။အသံကနားကိုလာတိုက်တဲ့အချိန်မှာ၊အဓိကသိရတယ်။တချို့အသံမဟုတ်ဘူး၊ပြီးတော့ပျက်သွားတယ်။မြတ်စွာဘုရားဆုံးမသွားတဲ့အရာတွေကတရားမှန်သမျှအားလုံးတွေသည်၊နင်မဟုတ်၊ငါမဟုတ်၊သတ္တဝါမဟုတ်၊ပုဂ္ဂိုလ်

မဟုတ်`အနတ္တ’သဘောဖြစ်တယ်။ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့၊ဩဇာအာဏာမဟုတ်ဘူး၊သက်သေပြလို့ရတယ်။COVID-19

လိုမျိုး၊ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့အာဏာနဲ့၊ထိန်းချုပ်လို့မရဘူး။အမှန်တကယ်ဆိုရင်၊ဘာလဲဆိုတာကျွန်မတို့တွေမသိကြဘူး။တကယ်လို့မ`ကျွန်’ခဲ့ရင်၊နားပင်းတဲ့လူ၊မျက်စိကန်းတဲ့လူတွေက၊ကျွန်မတို့တွေ၊ဘာကိုပြောနေတာလဲဆိုတာ၊သူတို့တွေသိနိုင်မလား?သူတို့တွေ၊ဒီအကြောင်းတွေကိုမသိ၊နားမလ

ည်နိုင်ဘူး။ဒါကြောင့်မို့တစ်ခုစီ၊တစ်ခုစီနဲ့ဆိုလိုတာက၊ကမ႓ာတစ်လုံးစီစုပေါင်းပြီးနောက်ဆုံးကမ႓ာ
တစ်လုံးအထိ၊ပြီးပြည့်သွားကာ၊ရုပ်အမျိုးမျိုး၊အသံအမျိုးမျိုး၊အနံ့အမျိုးမျိုး၊အရသာအမျိုးမျိုးနှင့်အမျိုးမျိုး
သဘော၊အကြောင်း

ကိစ္စတွေနဲ့၊စဉ်းစားတွေးဝေမိတယ်။မဟုတ်စွာဘုရားဆုံးမသွားတာက၊အဲဒီ`ပကတိ’သိတဲ့ဓာတ်သဘာဝ
ကက၊ဘယ်သဘာဝတရားနဲ့၊စုပေါင်းထားသလဲဆိုတာကို၊တာဝန်တွေအမျိုးမျိုးရှိကြ

တယ်။ဥပမာအားဖြင့်`မှတ်သား’တာလည်းတကယ်ရှိတဲ့အရာဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့်ကျွန်မတို့တွေမဟု
တ်ဘူး။နောက်ပြီးဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အရာကလွဲလို့၊ဘာတွေသွေးပြီးမှတ်သားသလဲ?

တကယ်လို့`မမြင်ခဲ့ရင်မှတ်သားလို့ရမလာ?ဒါကတော့ဘဝရဲ့အကြောင်းတွေအားလုံးဖြစ်တယ်။မွေး
ကတည်းကသိမယ်ဆိုရင်၊နားလည်ရမှာက၊ဒီလိုမျိုးပဲဖြစ်ရတယ်။ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်းမှာ၊အားလုံးအ
တူတူပဲ။မဆုံးနိုင်သဘောသံသရာလည်းဖြစ်တယ်။အဲဒါကိုကျွန်မတို့ဆိုပြီးတော့၊

နားလည်မှုတွေမှားသွားတယ်။အမှန်ကတော့`တရား’တွေဖြစ်တယ်။

တပည့်

ခွင့်ပုပြီးတော့၊ကျွန်တော်မကျော်သေးခင်က၊တွေ့လာခဲ့တဲ့အကြောင်းတစ်ခုတော့မေးခွင့်ပုပါ။သူငယ်ချ
င်းတစ်ယောက်ရဲ့အကြောင်းဖြစ်တယ်။အချစ်အကြောင်းနဲ့၊ရည်းစားပျက်လာတဲ့သူဖြစ်တယ်။သူအရမ်
းချစ်ရတဲ့သူတစ်ယောက်က၊သူ့ကိုအရင်ကလိုမချစ်တော့

ဘူး။သူနဲ့အတူမနေချင်တော့ဘူး။ဒါကြောင့်သူအရမ်းစိတ်ဆင်းရဲရတယ်။ဘယ်လောက်ထိစိတ်ဆင်းရဲ
လဲဆိုတာ၊တစ်ချို့ကိစ္စတွေဘောတစ်ခုမှ၊သူနဲ့အဓိပ္ပါယ်မရှိတော့ဘူး။ဒီလိုအခြေအနေ

မျိုးမှာ၊ရောက်နေတဲ့သူက၊ဒီဆင်းရဲခြင်းကနေလွတ်မြောက်အောင်နှင့်နားလည်သဘောပေါက်အောင်၊
ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

သူမသိရှာဘူး၊တကယ်လို့သူအဲဒီလူကိုမမြင်ဖူးရင်၊ဒီလိုအချစ်မျိုး၊ရှိပါ့မလာ?

တပည့်

မရှိပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မမြင်တဲ့အတွက်ကြောင့်ဟုတ်လား?

တပည့်

ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

တကယ်တော့၊သူမသိရှာဘူးလေ၊အဲဒီအမြင်ကပျက်သွားပြီးဒါကြောင့်မို့သူရှိတဲ့၊အရာလို့ခေါ်တဲ့၊အချစ်က၊ဘာမှမကျန်တော့တဲ့အရာကို၊ချစ်နေတာ၊တကယ်တော့ကုန်သွားပြီးမသိမှုကြောင့်၊ရှိနေသေးတယ်လို့ထင်တယ်။ဒါကြောင့်ငြိတွယ်ပြီးစွဲလန်းရတဲ့အကြောင်းဖြစ်တယ်။ဒါကြောင့်မို့ငြိတွယ်ခြင်းကား၊တကယ်ရှိတယ်။ဘယ်သူလဲမရှိတာ?အရှင်သောတာပန်းတောင်မှရှိသေးတယ်။နောက်ထပ်တစ်ဆင့်ဖြစ်တဲ့၊အရှင်အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်နဲ့အရှင်ရဟန္တာရောက်တဲ့အထိဖြစ်မှပဲ၊ငြိတွယ်ခြင်းတွေမရှိတော့ဘူး။ဒါကြောင့်မို့ကိလေသာတစ်ခုစီတစ်ခုစီ၊ပြေလို့ရဖို့အရေးသည်၊ကျွန်မတို့တွေဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?ဒါမှမဟုတ်ဘယ်လိုဖြစ်ရင်ကောင်းမလဲ?အဲလိုမျိုးမဟုတ်ဘူးနော်။ဒါပေမယ့်မသိမှုတွေကော၊ကိလေသာအားလုံးကို၊ခေါ်ဆောင်လာတယ်။အမျိုးမျိုးသောကိလေသာတွေထဲမှာ၊ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအထင်ကြီးခြင်း၊ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအချစ်ကြီးခြင်း၊ဒုက္ခတွေအားလုံးပျောက်စေခြင်တဲ့၊ဆန္ဒတွေရှိခြင်းတို့သည်၊ဘယ်အကြောင်းကလာသလဲဆိုတာ၊မသိကြဘူး။အဲဒီအရာတွေမရှိအောင်၊တကယ်လို့အကြောင်းတွေကို၊မငြိမ်းခဲ့ရင်၊ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်မလဲ

?ကျွန်မတို့တွေ၊တကယ်မရှိရင်၊ဖြစ်ပျက်နေတဲ့သဘောကို၊မမြင်တဲ့အတွက်ကြောင့်ကျွန်မတို့တွေ၊ငြိတွယ်ခြင်းမှာ၊ကျေနပ်နေကြတယ်ဆိုတာ၊သိလိုက်ရတယ်။တကယ်လို့ဖြစ်ပျက်တဲ့သဘော၊မြင်ခဲ့ရင်အရှင်သောတာပန်းဖြစ်ယုံလေးနဲ့အချစ်တွေ၊စွဲလန်းမှုတွေ၊လိုချင်တဲ့ဆန္ဒတွေ၊စွန့်လွှတ်လို့မရနိုင်သေးဘူး။သံသရာထဲမှာ၊စုစောင်းလာခဲ့တဲ့`အစွဲ'ကာအကြာကြီးရှိနေခဲ့တယ်။တကယ်လို့သိလိုက်ခြင်းအားဖြင့်မြတ်စွာဘုရားကတရားတော်တွေကိုသိရှိပြီးဘုရားဖြစ်လာဖို့အတွက်၊အလောင်းတော်ဘဝနဲ့၊ပါရမီဖြည့်လာတာ၊ဘယ်လောက်ထိကြာသလဲ?သုမေဒါရှင်ရသေ့ဘဝကနေဒီပင်ကရာမြတ်စွာဘုရားဆီက၊ဗျာဒိတ်ခံယူထားပြီးတောင်မှ၊ဒီ`ဂေါတမ'မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ဖို့အတွက်၊နောက်ထပ်(၄)သင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတ

စ်သိန်းကျော်မှသာ၊ကျွန်မတို့တွယေခုနာကျင်နေရတဲ့၊တရားတွေကိုသိတော်မူရတယ်။မင်းလိုက်ရပီပြုတ်လာ?တကယ့်အသိမှန်မဟုတ်သရွေ့၊ပညာဉာဏ်မရှိသရွေ့၊အရိယာသစ္စာနှင့်ဒုက္ခအရိယာသစ္စာတို့သည်၊

အားလုံးဖြစ်ပေါ်ပီးပျက်သွားရတယ်။ဒီလိုပညာဉာဏ်မရှိသေးရင်၊ငါတွေ့ယ်နအေုံးမှာပဲ။ဘယ်လောက်ပဲကြာကြာ၊အဲဒီအရာပဲဖြစ်နေပီး၊ခိုင်မြဲနေတယ်လို့ထင်တယ်။ဒါကြောင့်မငါတွေ့ယ်အဝောင်သူကို၊ဘယ်လိုသွားပီးပြောလို့ရမလဲ?ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊သူကအမှန်ကို၊မသိတဲ့အတွက်ကြောင့်ဖြစ်တာယ်။

တပည့်

ဘယ်လိုမှလုပ်လို့၊မရနိုင်ဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

တကယ်လို့၊ဒီနေ့ကနေစပီးနွားမလည်ခဲ့ရင်၊နားလည်တဲ့နေ့ဘယ်တော့ရောက်မလဲ?အခက်ဆုံးအရာဖြစ်တယ်။မြတ်စွာဘုရားရဲ့ဆုံးအမတရားတွေကို၊ထိထိရောက်ရောက်နား

မလည်သဘောမပေါက်ခဲ့ရင်၊ဘယ်သူမှလွယ်တယ်လို့မဆိုဘူး။တကယ်လည်းလနေက်တယ်။ဒါကြောင့်မို့ဘုရားအလောင်းတော်ပါရမီဖြည့်ဆည်းရတာ၊ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဖြစ်တဲ့အထိပဲ။တရားတော်ရဲ့ဂုဏ်ကျေးဇူးတစ်လုံးစီ၊တစ်လုံးစီကိုသိလိုက်ခြင်းဖြင့်အမှောင်ထုထဲမှာရှိနေတဲ့အရာတွေကို၊ကျွန်မတို့တွေနားလည်ပီး၊သိလိုက်ရတယ်။ဘယ်လောက်ပဲမြင်နေ၊မြင်နေအဲဒီမှန်တဲ့အရာကို၊မမြင်နိုင်ဘူး။တကယ်အမှန်ရှိတဲ့အတိုင်းကို၊နားလည်ရမယ်။အဲဒီခတော်အခါက၊အရိယာသစ္စာတရား(၄)ပါးကိုသိတော်မူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အရှင်ရဟန္တာတွေလေည်း၊အများကြီးရှိကြတယ်။အဲဒီအဆင့်ထိမရောက်ရင်လည်း၊အရှင်အနာဂါမိလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။အရှင်သဒါဂါမိလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။သောတာပန်းလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ဒါမှမဟုတ်(
ကလျာဏ)အကောင်းပုထုဇဉ်တို့သည်၊ကိလေသာတွေရှိသေးရင်တောင်မှ၊ကောင်းသောဂုဏ်တွေနဲ့ရှိကြတယ်။သူတို့တွေကမြတ်စွာဘုရားရဲ့၊အဆုံးအမတရားတွေကို၊နားလည်ခြင်းအားဖြင့်၊ကိလေသာတွေကိုငြိမ်းစေနိုင်တယ်။တရားတော်တွေရှိနေသေးတယ်။ဒါပေမယ့်ခွန်ဘန်ချော်ဖြစ်ခြင်တာတဲ့နည်းလမ်းရောက်တဲ့အဆင့်ထိဆိုတာကသူကိုဆင်းရဲခြင်းကနေ၊လွတ်မြောက်အောင်၊အချစ်တွေမပေးရှိဘူး၊ငါတွေ့ယ်

ခင်းတွေမပေးရှိဘူး၊သူ့ရဲ့သိနိုင်တဲ့အသိက၊အရှင်အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်ထိရှိရမယ်။ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတဲ့နေရာမှာ၊ဧတဒဂ်ရထားတဲ့ဝိသာခါမိခါလှမာတာ(ဥပသိကာမ)သူလည်းပဲမိသားစုရှိတယ်။သား၊သမီးတွေ၊မြေးတွေရှိကြသေးတယ်။ဘာကြောင့်ဆိုတော့ချက်ခင်း၊ကိလေသာတွေငြိမ်းလို့မရတဲ့အတွက်ဖြစ်တယ်။တစ်ပိုင်းထဲဖြစ်ပေါ်နေတဲ့၊မသိမှုနဲ့၊ကျွန်မတို့ဆိုပီးအမြင်မှားနေတဲ့၊အစွဲတွေကိုငြိမ်းသတ်ရမယ်။ဒါကြောင့်မို့၊တချို့တလကျွန်မတို့သိတဲ့၊အရာတွေကအမှန်တွေမဟုတ်ဘူး။အဲဒါတကောင်မှစိတ်ကျေနပ်မှုတွေဖြစ်သေးတယ်။တချို့ကစိန်အတုကိုကြိုက်ကြတယ်၊တချို့ကပုလဲအတုကိုကြိုက်ကြတယ်၊တချို့တလအစစ်လို့ထင်တဲ့အတွက်ကြောင့်၊မကိုကြိုက်ပဲဖြစ်နိုင်ပါ့မလာ?အဲလောက်ထိတူတာ၊အစစ်မဟုတ်ဘူးဆိုတာသိလျက်သားနဲ့၊ကိုကြိုက်သေးတယ်။တကယ်လို့အရိယာသစ္စာတရား(၄)ပါးကို၊သိရှိခဲ့ရင်ကောင်းလိမ့်မယ်။ဒါပမေယ့်စုစောင်း

လာခဲ့တဲ့ကိလေသာတွေအများကြီးရှိတဲ့အတွက်၊အစွဲတွေကိုစွန့်လွှတ်လို့၊မရနိုင်သေးဘူး။ဒါကြောင့်မို့အချစ်အတွက်ကြောင့်နဲ့၊ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ၊ဘယ်သူကုန်နိုင်မလဲ?ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ငြိတွယ်ခင်းကို၊ငြိမ်းသတ်နိုင်တဲ့အဆင့်ထိ၊ပညာရှိရမယ်။ဒါကြောင့်မို့သူကိုကူညီမယ်ဆိုရင်အမှန်တွေကိုတဖြေးဖြေးနားလည်အောင်ပေးသိရမယ်။တကယ်လို့သူဆင်းရဲဒုက္ခကနေ၊လွတ်မြောက်ခင်ရင်ဒါမှမဟုတ်အမှန်တွေကို၊သိချင်တဲ့ဘယ်သူမဆို၊မငြိမ်း.နိုင်ရင်တကောင်မှဖြစ်ပေါ်ခင်း

တွေမရှိအောင်တတော့ကြိုးစားရမယ်။ဒါပမေယ့်ဘယ်တာကမှားပီးဘယ်တာကမှန်လဲဆိုတာ၊အမှန်တွေကိုပေးသိနားလည်ရမယ်။ဒါဆိုကောင်းမွန်တဲ့ဘဝလမ်းသို့၊သူကိုကူညီရာရောက်စနိုင်

တယ်။အဲလိုဆိုရင်ကိုယ်ရော၊တစ်ခြားသူတွေကိုပါ၊ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ၊မရောက်လာနိုင်တတော့ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ဒုစရိုက်မှုတွေမရှိရင်၊လောကမှာဒီထက်ပိုပီးဖြာတော့၊ပျော်စရာကောင်းမယ်။ရောဂါဆိုးအမျိုးမျိုးတွေ၊နှိပ်စက်နရေင်တကောင်မှ၊ခိုင်မာတဲ့စိတ်တွေရှိရင်၊မတုန်လှုပ်တတော့ဘူး။နောက်ပီးဖြာစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ဝိုင်းဝန်းကူညီပီးကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ကြတယ်။အဲလိုဆိုရင်အကြောင်းသင့်တော်သလို၊အားလုံးကာပိုပီးကြောင်းလာမယ်။

တပည့်

ဆင်းရဲသောကရောက်နတေဲ့သူတွေကိုဒီလိုအရာ(တရား)တွေကို၊ရင်ပွင့်ပီးနွေးထွေးအောင်၊ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

သူ့ကိုပဲပြောရမယ်ပေါ့။ပြီးတော့မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတရားတွေကို၊စကားတစ်ခွန်းဖြစ်ရင်တောင်မှ၊အကျိုးမင်ဖို့အတွက်၊သူစုစောင်းလာခဲ့ရလာဆိုတာကို၊သူ့ကိုကြည့်ရအုံးမယ်။တချို့လူဆိုတစ်ခွန်းတစ်လုံးတောင်မှ၊ခဂုမစိုက်ဘူး။နားမထောင်ကြဘူး။သူတို့အတွက်အချိန်ကုန်ပြီးပြောနဲ့ဖိုးမဲ့တာနဲ့တူတယ်။သိကြရဲ့လား?ဒီစကားတစ်ခွန်းကြားရဖို့အတွက်၊ဘယ်တာကဆိုးပြီးဘယ်တာကကောင်းလဲဆိုတာကိုသိတဲ့သူဖြစ်ရမယ်။ပြီးတော့ရှိထားတဲ့မကောင်းတဲ့အရာတွေကို၊ထပ်ပြီးမဖြစ်အောင်ခိုင်မာတဲ့နည်းလမ်းတွေကိုရှာရမယ်။ကိုယ့်ကိုယ်ကိုနဲ့တစ်ခြားသူတွေကိုပါ၊အန္တာတွေမဖြစ်ပေါ်နိုင်အောင်၊အကြောင်းအကျိုးတွေကို၊နားထောင်ရမယ်။ဒါကြောင့်မို့အမှန်ဆိုရင်၊ဒီအရာတွေကိုတကယ်လို့ကျွန်မတို့တွေ၊ငယ်ငယ်ကတည်းကနေစပြီးသွန်သင်ဆုံးမခဲ့ရင်၊သူတို့တွေစပြီးနားလည်လို့ရတယ်။တခါနည်းနည်းစီနဲ့၊အများကြီးတော့မဟုတ်ဘူးပေါ့။ကျောင်းကစာအုပ်ထဲမှာအရိယာသစ္စာတရားအကြောင်းတွေပေါ်တယ်။ဒါပေမယ့်ဘာတစ်ခုမှမသိ၊နားမလည်လိုက်ဘူး။အမည်ပဲကြားရတယ်။

တပည့်

သင်ပေးလိုက်တဲ့သူတွေလည်း၊နားမလည်လို့လာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

သချောတာပေါ့ရှင်၊အကြောင်းကတော့မြတ်စွာဘုရားရဲ့အကောင်းဆုံးဟောပြသွားတဲ့၊အဆုံးအမအတိုင်းကို၊မှန်ကန်စွာနဲ့တကယ်နားလည်ရင်၊ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ၊ကမ္မည်းထိုးထားတဲ့၊အဆုံးအမတွေကိုသွားပြီးရှာကြည့်လို့ရတယ်။နောက်ပြီးဖြစ်ပေါ်နေတဲ့၊အရာတွေနဲ့လည်းတည့်နေရမယ်။

တပည့်

ကျွန်တော်တို့အမှန်တကယ်ကြောက်သင့်တဲ့အန္တာရယ်က၊ဒါမှမဟုတ်ကျွန်တော်တို့ဒီနေရာကနေ၊ကြောက်မှုတွေကျော်ဖြတ်လို့ရနိုင်ဖို့က၊မသိမှုတွေပဲဟုတ်လာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

သချောတယ်၊အကြောင်းကတော့မသိမှုတွေရှိရင်၊ဒါမှမဟုတ်၊သိမှုမှားရင်၊နားလည်မှုမှားပြီးအမှန်တွေကိုဖျက်ဆီးနိုင်တယ်။ကျေးဇူးပြုပြီးတော့တရားစခန်းအကြောင်းပြောပါရစေခွန်ဘန်ချော်နားထောင်နိုင်ပါ့မလားရှင်?

တပည့်

ရပါတယ်၊ပြောပါခင်ဗျာ။

ဆရာမ

အကြောင်းကိုပြောရရင်၊ဗုဒ္ဓသာသနာထဲမှာမြတ်စွာဘုရားက၊ဘယ်သူ့ကိုမှဘယ်နေရာကိုမှ၊မသွားခိုင်းပါဘူး။အချိန်နာရီတွေများစွာနဲ့၊သွားထိုင်ဖို့အတွက်ဒါမှမဟုတ်သွားအိပ်၊သွားမတ်တပ်ရပ်ပြီးနောက်ဘာတွေသိသလဲ?ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊မြတ်စွာဘုရားရှင်

တရားသိဖို့အတွက်၊ပါရမီတွေဘယ်လောက်ကျအောင်၊ဖြည့်ဆည်းရသလဲ?ဒီပင်ကရာမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တုန်းက၊သုမေဓါရှင်ရသေ့ဘဝနဲ့ဗျာဒိတ်ခံယူထားတယ်။နောင်လာမယ့်လေးသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်းမှာ၊ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊အရိယာသစ္စာတရားကိုသိရှိတော်မူတဲ့မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ပြီးတော့အမည်က`ဂေါတမ'မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တယ်။အဲဒီတိုင်ပြည့်မှာရှိတဲ့ရွာသူရွာသားတွေ၊အဲလိုကျွေးလိုက်ရတဲ့အခါမှာ၊ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရပြီး၊ဒီပင်ကရာမြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မှာ၊သူတို့တတွေအမှန်တရားတွေ၊မသိလိုက်ရပေမယ့်လည်း၊ဒီ`ဂေါတမ'မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မှာ၊သူတို့တတွေအမှန်တွေကို၊နားလည်လို့ရနိုင်သေးတယ်။သုမေဓါရှင်ရသေ့ဘဝကနေပြီးခဲ့တဲ့ဘဝတိုင်းမှာ၊လေးသင်ချေနဲ့ကမ္ဘာတစ်သိန်းအတွင်းထဲမှာ၊
`၂၄'သောမြတ်စွာဘုရားတွေနဲ့ကြုံတွေ့ရပြီးတော့တရားတွေနာကြားရတယ်။ဒါပေမယ့်သူတို့တွေ၊စောင့်နိုင်ကြတယ်။ဒါပေ

မယ့်ဒီခေတ်လူတွေကော၊ဘာတစ်ခုကိုမှ၊မသိပဲနဲ့သွားကြတယ်။ပြီးတော့သူများတွေလုပ်ခိုင်းသလို၊လိုက်လုပ်ကြတယ်။နားလည်ကြရဲ့လား?ဘာကိုမှနားမလည်ကြဘူး။ဘာမှနားမလည်ပဲနဲ့၊လုပ်ကြပြီးတော့မျှော်လင့်ကြတယ်။တကယ်လို့လုပ်ပြီးတဲ့သူကို၊မေးကြည့်မယ်ဆိုရင်၊လုပ်ပြီးတော့ဘာတွေရသလဲ?အဖြေကတော့ဘာမှမသိတဲ့သူအတွက်တော့၊စိတ်သက်သာရာရတယ်။တရားတွေကိုနာကြားရတဲ့သူတွေအတွက်တော့၊ဖြစ်ခြင်း၊ပျက်ခြင်းတွေပညာဉာဏ်နဲ့သိနိုင်တယ်လို့၊မျှော်လင့်တယ်။ကိလေသာတွေလည်း

ကုန်ရမယ်။တရားသဘာဝတွေကိုလည်း၊ပညာဉာဏ်နဲ့သိရမယ်။ဘယ်ကရလာသလဲ?နာကျင်တာ၊ဘဝမှလည်း၊နားမလည်သေးဘူး။ယခုဖြစ်ပြီးပြုက်နေတဲ့သဘာဝတရားသိဖို့အတွက်၊ပညာဘယ်မှာသွားယူမလဲ?ဘယ်ကိုမှသွားစရာမလိုဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ပညာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်ဖြစ်တယ်။ဒါကိုကကျွာခံနေပြီးပြောတ်ရဲ့လား?ဒါကြောင့်မို့အခုကစပြီသြကြမယ်။ဗုဒ္ဓဘောသာလူမျိုးဆိုတာ၊ဘယ်သူတွေလဲ?ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ?ဗုဒ္ဓဆိုတာ`ပညာ'ပဲ။တကယ်လို့သိနိုင်တဲ့ပညာမရှိရင်၊`အမှန်'ဆိုတာဘာလဲ?

မတ္တ်စွာဘုရားကဘယ်လိုဆိုဆုံးမသွားသလဲ?သူတို့တွေဗုဒ္ဓဘောသာတွေဖြစ်ရဲ့လား?ဘာကြောင့်လဲဆို

တော့`ဗုဒ္ဓ'ဆိုတာသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်တယ်။ဒါကြောင့်ကျွန်မတို့တတွေ၊ဖြောင့်မတ်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်။နောက်ပြီးအြမှန်တွေကို၊ပုပြင်ဖို့လက်ခံနိုင်ရမယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့မသိမှုနဲ့လုပ်လိုက်ရင်၊အကျိုးကတော့မသိမှုပဲ။ပြီးတော့မသိမှုတွေကော၊အပစ်တွေအမျိုးမျိုးကို၊ဖြစ်စေနိုင်တယ်။

တပည့်

အဲဒါဆိုရင်၊တရာစခန်းသွားဖို့တစ်ဦးနဲ့၊တစ်ဦးခေါ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်၊တရားသွားထိုင်ခြင်း၊တရားသွားနာကျင်းခြင်းတွေသည်၊ကျွန်တော်တို့တွေ၊ဗုဒ္ဓဘောသနာတော်တွေကိုစပြီးလြေ့လာသင်ကျင်းခြင်းဖြစ်တယ်လို့၊မခေါ်နိုင်ဘူးပေါ့ခင်ဗျာ?

ဆရာမ

တရားစခန်းမှာဘာတွေလေ့ပ်သလဲ?သွားပြီးတော့ဘာတွေလေ့ပ်ကြလဲ?

တပည့်

သွားထိုက်ကတြယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဘာဖြစ်လို့သွားထိုင်သလဲ?အခုလည်းထိုင်နေတာပဲ။

တပည့်

ဆရာတွေသင်ပြတဲ့နည်းကျအတိုင်းလိုက်လုပ်ကြတယ်။

ဆရာမ

သင်ပြတဲ့ဆရာက၊ဘယ်သူလဲ?

တပည့်

ဖခြေရခက်တယ်၊ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မြင်ရှဲ့လာ?ဒါကြောင့်မို့မသိမှုနဲ့သွားကြတယ်၊အကျူးကတော့၊မသိမှုပဲဖြစ်တယ်။

တပည့်

ကျွန်တော်တို့မသိတဲ့အတွက်ကြောင့်၊ကျွန်တော်တို့တွေကော၊အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊သိတဲ့ဆရာအဖြစ်နဲ့တင်ထားတယ်။

ဆရာမ

အဲဒါဆို၊`အရဟံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ´မြတ်စွာဘုရားက၊ဘယ်လိုဆိုဆုံးမသွားသလဲ?

တပည့်

ကျွန်တော်တို့တွေ၊တရားတော်တွေကို၊မသင်ကြားရဘူး။ကိုယ်တိုင်ပဲနားလည်ယူကြတယ်။

ဆရာမ

ဒါကြောင့်မို့၊မှားနေလော?တကယ်လို့၊ကိုယ်တိုင်နားလည်နိုင်မယ်ဆိုရင်၊လေးနက်တဲ့မြတ်စွာဘုရားရဲ့၊အဆုံးအမတွေကို၊သင်ကြားလေ့လာစရာ၊မလိုတော့ဘူး။

တပည့်

တကယ်လို့မြတ်စွာဘုရားရဲ့၊အဆုံးအမတွေကို၊မသင်ကြားဘူးဆိုရင်၊ဗုဒ္ဓသာသနာကို၊ကိုးကွယ်တယ်လို့မခေါ်နိုင်ဘူး

ဆရာမ

သချောတယ်၊ပီပြောခဲ့တရာစခန်းကိုသွားတဲ့သူတွေဘောဘအဆုံးအမကိုနားထောင်သလဲ?မဟာ်စွာဘုရာက၊ဘယ်သူကိုမှသွားမထိုင်ခိုင်ဘူး။ဘယ်သူကိုမှသွားမရပ်ခိုင်းဘူး။ဘယ်သူကိုမှအဲလို၊အိပ်ရေးပျက်ခြင်း၊ပင်ပန်းခြင်းတွေသွားမလုပ်ခိုင်းဘူး။ဝိပဿနာဆရာမတစ်ယောက်ရှိတယ်။နာမည်ကခွန်ထဝါလတ်ဖြစ်တယ်။အခုဝိပဿနာဆရာမ၊မလုပ်တော့ဘူး။အကြောင်းကတော့အမှန်တွေကို၊တဖြေးဖြေးနဲ့နားလည်လာတော့၊အားလုံးကမှားနေတယ်လို့၊သိ

လိုက်ရတယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ဘာကိုသင်ရမလဲဆိုတာ၊မသိတဲ့အချိန်မှာ၊တရားစခန်းသွားတဲ့သူတွေကို၊မဟာ်နှုတ်တာတွေသင်ပေးတယ်။ပီပြောခဲ့ဘာတွေသိသလဲ?

တပည့်

မဟာ်နှုတ်တာဘာတွေသိမလဲခင်ဗျာ။

ဆရာမ

သူတို့တွေမသိတဲ့အတွက်ကြောင့်၊အဲဒီလိုပဲပေ့ါ၊ဒါပေမယ့်သူဝိပဿနာဆရာမဖြစ်ပြီး၊အောင်လက်မှတ်တွေ၊လေး၊ငါးရွက်တောင်ရရှိတယ်။

တပည့်

အဲဒါဆိုရင်၊မဟာ်စွာဘုရားရဲ့၊အဆုံးအမတွေကိုသိနိုင်ဖို့အတွက်၊ဘယ်မှာသွားရှာရမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

တရားတွေထဲမှာ၊ပဋ္ဌိုဂ်စုံစွာနဲ့ဟောပြောသွားခဲ့တယ်။ဝိနည်း၊သုတ်တန်နှင့်အဘိဓမ္မာတွေအားလုံး၊စနေစပ်မှုတွေရှိနေတယ်။ဘယ်ခတော်၊ဘယ်အခါပဲဖြစ်ဖြစ်အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာကို၊ဟောပြောသွားတယ်၊အခုလည်းတကယ်ရှိတယ်။

တပည့်

ပိဋကတ်သုံးပုံကို၊သင်ကျင့်ရမှာပေ့ါခင်ဗျာ။

ဆရာမ

သချောတာပေါ့၊ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ဘုရားပွင့်ပီးပြတော့၊ဆုံးမသွားတာက၊တရားတွေကောလနေက်တယ်၊သိဖို့ရန်ခက်ခဲတယ်။ဒါကမြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမစကားဖြစ်ပြာယ်။တရားသိတော်မူပီးနွှေက်၊ကျွန်မတို့တွေဒီစကားတွေကို၊သတိမရကြတော့ဘူးလာ?ပါရမီ

ဖြည့်ဆည်းရတဲ့အရေး၊အမှန်တွေကိုသိဖို့အရေးနှင့်အမှန်တွေကိုသိပီးပြာတော့၊ဒီစကားတွေကိုဆိုဆုံးမသွားတယ်။ဆုံးမသွားတဲ့အချိန်ခါမှာ၊တကယ်လနေက်တယ်ဆိုတာ၊သိမင်ပြာတော်မူတယ်။ဒါကြောင့်မြတ်စွာဘုရားက၊ဟဘောပြောဆုံးမဖို့စိတ်မသာယာဘူးဆိုတဲ့စကားက၊တရားတော်တွေကော၊လနေက်လွန်းလို့မြတ်စွာဘုရားက၊မဆုံးမသွားတာမဟုတ်ရပါဘူး။အဲဒီလိုလနေက်တဲ့

အတွက်ကြောင့်၊မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူပီးနွှေက်၊လနေက်ခြင်းတွေသိလိုက်ရပီး၊နားလည်ဖို့ခက်ခဲတယ်။ဒါပမေယ့်သိနိုင်တဲ့လူရှိတယ်။ဒါကြောင့်တရားဓမ္မတွေကို၊ဟဘောပြောသွားတယ်။ပီးပြာတော့လည်းဗြမ္မာမင်းတစ်ပါးက၊တရားတွေကိုဟဘောပြောဖို့အတွက်လျှောက်ထားတယ်။

တပည့်

အဲဒါ၊တကယ့်ကိုနည့်ပီး၊ငြိအသနေစိတ်လနေက်တဲ့အရာဖြစ်ပီး၊နားလည်ရခက်တဲ့အရာလည်းဖြစ်ပြာယ်။ကျွန်တော်တို့၊နားလည်မှုတွေရအေဖောင်၊ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?ဘယ်ကရနိုင်မလဲ ?

ဆရာမ

ခွန်ဘန်ချော်`ပါရမီ'ဆိုတဲ့စကားကိုကြားဖူးတယ်ဟုတ်လာ?

တပည့်

ကြားဖူးပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

အဲဒါဆိုဘယ်လိုသဘောရလဲ?မင်ရှိလာ?ကျွန်မတို့တွေလနေက်တဲ့၊အဲဒီစကားတစ်ခွန်းစီတွေကို၊သတိမထားမိဘူး။ပါလဆိုတာ`ကမ်း'ကိုဆိုတာ၊`ပါရမီ'ဆိုတာကတော့၊ကမ်းကိုရောက်တာ၊ဘယ်ကမ်းကိုလဲ?ဒီဘက်ကမ်းက၊ကိလသောတွေအပြေည့်နဲ့ရှိပီး၊ကိလသောကဘယ်မှာရှိလဲ?စိတ်ထဲမှာရှိတယ်။နောက်ပီးစိတ်ထဲကကိလသောတွေစွန်လွတ်နိုင်ဖို့နှင့်ကိလသောမရှိတော့တဲ့၊ဟိုဘက်ကမ်းရောက်အငေင်၊ပါရမီတွေအားလုံးနဲ့ဘယ်လဘောက်ကာပြေလဲ?ပါရမီမရှိပဲနဲ့၊တရားတွေမနောကြားရပဲနဲ့၊ဘာတစ်ခုကို

မှ၊နားမလည်နိုင်ဘူး။ဝိရိယမရှိဘူး၊ကိုးစားမှုမရှိဘူး၊ကတိသစ္စာမရှိဘူး၊အဓိဋ္ဌာန်လည်းမရှိဘူး။အမှန်တွေသိဖို့ခိုင်မာတဲ့၊ယုံကြည်ချက်တွေအားလုံးမရှိဘူး။ပီးတော့လည်းပျက်သွားတယ်။ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့လွတ်ဖို့၊တရားစခန်းကိုသွားကြတယ်။ဘာသွားလုပ်တာလဲ?မတော်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတွေဘယ်မှာရှိသလဲ?မတော်စွာဘုရားကပါရမီအကြောင်းကိုဟောပြောသွားသလား?မတော်စွာဘုရာကအမှန်တွေကိုသိနိုင်ဖို့အတွက်၊ပါရမီတွေဘယ်လောက်ဖြည့်ဆည်းရသလဲ?အရှင်လက်ဝဲ၊လက်ယာဖြစ်တဲ့၊သာဝကတွေအားလုံးနှင့်အမကြောက်အများရှိသော၊သာဝကအားလုံးတဘောက်မှ၊ပါရမီဖြည့်ဆည်းရတာကွာ

ခြးကြတယ်။နောက်ပီးပြယခုခေတ်လူတွေ၊တစ်လုံးလေးတခေါင်မှနားလည်ကြရဲ့လား?အဲဒါလည်းတစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊တစ်ရားစခန်းသွားဖို့၊တိုက်တွန်းကြပေးတယ်။ဒါကြောင့်မို့ဒါတွေကော၊အနန္တာရယ်ဖြစ်တာယ်ဟုတ်လား?အနန္တာရယ်ကဒီရောဂါလောက်ပဲမဟုတ်ဘူး။ဒီရောဂါက၊ဘယ်နှစ်ရက်၊လ၊လောက်နဲ့ဆိုရင်၊ပျောက်သွားနိုင်တယ်။ဒါမှမဟုတ်ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်အကြောင်းပေါ်မှာမူတည်ပီးပြျောက်နိုင်သေးတယ်။ဒါပမေယ့်စုစေါင်းမှုတွေများလာ၍၊ပိုပီးတိုးလာရင်၊အနန္တာရယ်ဆိုတဲ့မသိမှုတွေ၊ဘယ်လိုလုပ်ပီးပြျက်သွားနိုင်မလဲ?တကယ်လို့မတော်စွာဘုရားရဲ့၊ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေမသိခဲ့ရင်၊ပါရမီဖြည့်ဆည်းလာခဲ့တာ၊ဘယ်သူတွေအတွက်လဲ?မတော်စွာဘုရားကသိတော်မူသွားတဲ့၊တရားတွေကို၊ဆုံးမသွားဖို့အတွက်နဲ့နားလည်နိုင်တဲ့သူတွေအတွက်ဖြစ်တာယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့သူတို့တွေကိုယ်တိုင်၊တွေးလို့မရတာသချောတယ်။အမှန်အတိုင်းရှိတဲ့

`တရား’ကာတကယ့်ကိုလေးနက်လှတယ်။

တပည့်

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကအနန္တာရယ်ရှိလာခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ရှိပါတယ်။

တပည့်

အဲဒါဆို၊ဘာလဲခင်ဗျာ။

ဆရာမ

အမြင့်`မှား'မနေတော့ပြီ။

တပည့်

ဘယ်လိုလဲခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဗုဒ္ဓသာသနာကိုလွယ်လွယ်လေးပဲလို့မြင်ကြတယ်။သင်ကြားလေ့လာစရာ၊မလိုဘူးလို့မြင်တယ်။ကြား ဖူးလာရှင်?

တပည့်

လေ့လာသင်ကြားစရာမလိုဘူးပေါ့?

ဆရာမ

တကယ်လေးနက်တဲ့အရာမို့လို့၊လေ့လာသင်ကြားရမယ်။မသင်ကြားမလေ့လာတဲ့သူ၊ကွာခြားနေတော တွေကိုမြင်ရဲ့လာ?ဘာဖြစ်လို့သူတို့တွေမသင်ကြားမလေ့လာကြတာလဲ?ကိုယ်ကိုတိုင်ပဲတွေးယူလို့ရရ င်၊မြတ်စွာဘုရားလောက်၊ဉာဏ်ပညာရှိနိုင်လို့လာ?
တစ်ခွန်းလောက်တခေါင်ဖြေလို့မရဘူး။တရားဆိုတာဘာလဲတခေါင်၊ဖြေလို့မရဘူး။အရိယာသစ္စာဆို တာဘာလဲ?အရိယာသစ္စာနှင့်တရားတွေပေါ၊အားလုံးတွေကော၊`တရား'ပဲဖြစ်ကြတယ်။တရားတွေ

မှာ(ကုသလာဓမ္မာ)ကုသိုလ်တရား၊(အကုသလာဓမ္မာ) အကုသိုလ်တရားနှင့်(အဖရာကတာဓမ္မာ) ကုသိုလ်လည်းမဟုတ်အကုသိုလ်လည်းမဟုတ်တဲ့တရား၊ဆိုပြီးရှိကြတယ်။အသုဘရှိတဲ့နရောတွေမှာ၊ အမဲတြမ်းကြားနေရတယ်မဟုတ်လာ?ကုသလာဓမ္မာ၊အကုသလာဓမ္မာ၊အဖရာကတာဓမ္မာဆိုပြီး ရွတ်ဆိုကြတယ်။နောက်ပြီးဘယ်သူတွေနေးထခေါင်သလဲ?ဘယ်သူတွေနေးလည်သလဲ?၊ဘယ်သူတွေ သိသလဲ?နောက်ပြီးတော့တရားစခန်းကိုသွားပြီးသူတို့ထင်တာကတော့အများသူတွေကို၊ကိလေသော တွေကုန်နိုင်တယ်လို့ထင်တယ်။မြတ်စွာဘုရားကတရားတော်တွေကို`၄၅'ဝါလုံး၊တစ်ခြားသူတွေထက် ပိုများပြီးနှိုနက်၊နေ့လေယ်၊ညနေပြ၊ညဦးယံဆိုပြီးတော့တစ်

နကေုန်လုံးတရားတော်တွေကိုဆုံမသွားတယ်လို့ဆိုနိုင်တယ်။နတ်သားတွေလောပီပြပြောနာတွမေး မနှိုးကတယ်။အဲလိုမျိုးမှမဟုတ်ရင်ကျွန်မတို့အဆုံးအမတွကေိုတစ်လုံးတခောင်မှကျေးရမယ့်အခွင့်အ ရေးရှိမှာမဟုတ်ဘူး။တကယ်လို့မတြ်စွာဘုရားမပွင့်လာခဲ့ရင်တရားတွကေိုဟဓာပေြာသွားလို့မရဘူး ။ဒါကြောင့်မို့ဘယ်သူတွဘောပဲပြောပြောမတြ်စွာဘုရားကဘယ်လိုဆုံးမသွားသလဲ?တရားတွမေှန်သ မျှ`အနတ္တ'သဘဓာဖစ်တယ်။အလုံးစုံသဘေောင်ခါရတရား

တွသေည်မမဲဘြူး။သင်ခါရတရားမှန်သမျှဆင်းရဲဒုက္ခတွဖေစ်ပီးတရားတွအေားလုံး`အနတ္တ'ဖစ် ကတယ်။အဆုံးအမတစ်လုံစီတစ်လုံးစီကွာချေးတယ်ဟုတ်လား?တရားမှန်သမျှသင်ခါရတရားပဲဖစ် ဖစ်အဝိသင်ခါရတရားပဲဖစ်ဖစ်အဆံခတာတရားပဲဖစ်ဖစ်အားလုံးသည်နဓာက်ဆုံး`တရား'ဆိုတဲ့စ ကားလုံးပါနတယေ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတဓာ့မတြ်စွာဘုရားရဲ့မဟာကရုဏာတော်တွဖေစ်ပီးအြသနေးစိ တ်ဆိုဆုံးမသွားတယ်။လူတွရေဲ့မသိမှုတွကောစုစဓာင်းလာခဲ့တာအကျေကြီးရှိနခေဲ့တာကိုသိလိုက်ရ တဲ့အတွက်ကြောင့်ဖစ်တယ်။ဘယ်အရာကဘာအပစ်ဖစ်တယ်ဆိုတာမသိကလို့မကောင်းတဲ့အရာတွ ကေိုလုပ်ကတယ်။ဒါကြောင့်အနတ္တာရယ်ဖစ်

တယ်ဟုတ်လား?ဒုစရိုက်အမျိုးမျိုးတွကေိုဘာဖစ်လို့လုပ်ကလဲ?ပီးတော့ဘယ်လိုဖရှေင်းကမလဲ? တကယ်လို့အမှန်တွကေိုမသိလို့ရှိရင်ဖရှေင်းလို့မရဘူး။ဒါကြောင့်မို့အမှန်တွကေိုမသိရင်လူကောင်း ဖစ်လို့ရလား?မကောင်းတဲ့အရာတွကေိုရှဓာင်လွဲလို့ရမလား?

တပည့်

နဓာက်ဆုံတဓာ့မတြ်စွာဘုရားရဲ့သာသနာတော်နဲ့အနတ္တာရယ်တွဖေစ်ပါခဲ့ရင်အစွန်းဆုံးရဓာက်ခဲ့ရင် ဘယ်လိုဖစ်ပါလာမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

စကားလုံးသုံးတာက`ဗုဒ္ဓသာသနာ'အဓိပ္ပါယ်ကတဓာ့မတြ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမဖစ်တယ်။ဒါကြ ောင့်မို့ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ဖစ်ပါမယ့်အနတ္တာရယ်ကတဓာ့မတြ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတွကေိုဖျက်ဆီးစေ ပီးမြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်တွကေိုရှိသစွောနဲ့မသင်ကျေးမလေ့လာကဘူး။ပီးတော့လိမ္မာပါးနပ် စွာနဲ့ရှိသစွောဖစ်ရမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ဖစ်ပီးအြားလုံးသဓာတရား

တဏှာတွေကို၊တစ်ခုစီ၊တစ်လုံးစီဝေဖန်သုံးသပ်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်။ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့်ညီညွတ်ရမယ်။ပြောရမယ်ဆိုရင်၊အမှန်တကယ်ရှိတဲ့အရာတွေအားလုံးသည်၊တရားဖြစ်တယ်။တချို့လူတွေပြောတာရှိတယ်၊ဘာလဲဆိုတော့တချို့အရာတွေက`အတ္တ'တရားဖြစ်တယ်။ဘာကိုကြည့်ပြီးပြောသလဲ?မတော်စွာဘုရားဆုံးမသွားတာတော့၊တရားတွေအားလုံးဘာတစ်ခုမှမကျန်ဘူး`အနတ္တ'သဘာဝဖြစ်တယ်။နောက်ပြီးတော့တချို့ပြောတာရှိသေးတယ်။တစ်ချို့အရာက`အတ္တ'တရားဖြစ်တယ်။သူကဘယ်သူလဲ?မတော်စွာဘုရားကဘယ်သူလဲ?ပြီးတော့အမှန်ကိုတွေးတောကြည့်လိုက်ရင်၊ဘယ်အရာကမှန်လဲ?ဘယ်သူကထိန်းချုပ်လို့ရသလဲ?ဒေါသတွေမထွက်အောင်လုပ်လို့ရလား?မငိုကြွယ်အောင်လုပ်လို့ရလား?ဒုစရိုက်မှုတွေမလုပ်အောင်ထားလို့ရလား?မမြင်အောင်ထားလို့ရလား?ဒီလိုမျိုးကျွးရတဲ့အချိန်မှာ၊မကျွးအောင်လုပ်လို့ရလား?မြင့်ရဲလာ
?အားလုံးဖြစ်တဲ့အနတ္တသဘာဝတွေကိုနားမလည်ကြဘူး။တရားတွေအားလုံးသည်၊အကြောင်းညီညွတ်မှသာ၊ဖြစ်ပေါ်လို့ရတယ်။တကယ်လို့၊အကြောင်းညီညွတ်မှုမရှိရင်၊ဖြစ်ပေါ်လို့မရဘူး။မျက်စိ

မရှိရင်မြင်နိုင်အောင်၊ဘယ်လိုသွားလုပ်မလဲ?မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ဒါမှမဟုတ်၊ဖြစ်နိုင်တယ်?

တပည့်

မဖြစ်နိုင်ဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

လုပ်ပေးနိုင်မယ့်၊အထူးကုဆရာဝန်ဆီသွားကြည့်ရင်၊တကယ်လို့စက္ခုပသာဒတော်၊ဖြစ်ပေါ်မယ့်ကံမပါလာရင်၊ရုပ်ဖြစ်ရင်တောင်မှဘယ်သူမှလုပ်လို့မရဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ဘာမှမသိနိုင်တဲ့အရာကရုပ်တရားဖြစ်တယ်။တချို့ရုပ်ကကံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။တချို့ရုပ်ကဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊အေးခြင်း၊ပူခြင်းတွေဖြစ်တယ်။တချို့ရုပ်ကအာဟာရကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ဒီအကြောင်းတွေကြောင့်၊သတ္တဝါတွေအာဟာရစားခြင်းအားဖြင့်

နနိုင်ကပြီး၊မျိုချပြီးစားရတဲ့၊အစာအဟာရတစ်မျိုးလည်းဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့်တစ်ချို့အစာအဟာရတွေလည်းရှိသေးတယ်။

တပည့်

ဆရာမဆူကြည့်အဖြေတွေကို၊ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်၊ဖြေလိုက်တဲ့အဖြေထဲမှာရှိနေတာက၊ဗုဒ္ဓသာသနာတစောင်မှ၊ကျွန်တော်တို့မသိအောင်၊ဘယ်သူကလုပ်သလဲ?တကယ်လို့ဖြစ်ပေါ်လာမယ့်အန္တရာယ်တွေကို၊ကာကွယ်နိုင်ဖို့၊ထွက်လမ်းကိုရှာရရင်၊ကျွန်တော်တို့၊မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတရားတွေကို၊ပြည့်စုံအောင်လေ့လာသင်ကြားရမယ်။

ဆရာမ

ရှိသစ္စာနဲ့အညီအမှန်တွေကိုနားလည်ရမယ်။ပြီးတော့မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတွေကို၊တည်တံ့ကြာရှည်အောင်၊ဝိုင်းဝန်းပြီးကူညီကြရမယ်။တကယ်လို့အဆုံးအမတွေပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရင်၊သံသရာထဲမှာနောက်ထပ်နာကျင်ရဖို့အတွက်၊ခက်ခဲပြီးကြာညထက်

ကြာနေအုံးမယ်။ဒါကြောင့်မို့အဆုံးအမတွေကိုနာကြားရခြင်းက၊တန်ဖိုးအရှိဆုံးအရာဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့်တကယ်လို့၊ကျွန်မတို့တွေ၊တရားစခန်းတွေရှိပြီးလေ့လာသင်ကြားမှုတွေရှိရင်၊အဲဒီလူတွေနဲ့အတူ၊ဟိုလိုဒီလို၊ပြောတဲ့သူတွေဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့်၊မြတ်စွာဘုရားကောင်းစွာဆုံးမထားတဲ့၊တရားတွေမဟုတ်ခဲ့ရင်၊မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဆုံးအမတွေကိုဖျက်ဆီးတာနဲ့တူတယ်။အဲဒါဆိုအန္တရာယ်ဖြစ်တယ်ဟုတ်လား?

တပည့်

အန္တရာယ်ဖြစ်တယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မသိမှုထက်ပိုပြီး၊အားလုံးဘာအန္တရာယ်မှမရှိဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့လူတိုင်း၊ရှိခြင်ကြတယ်။ချမ်းသာခြင်ကြတယ်၊ပျော်ရွှင်ခြင်ကြတယ်။ဒါပေမယ့်မသိကြလို့မကောင်းတဲ့အကြောင်းတွေလုပ်ကြတယ်။တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရောဂါအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက်၊ဘယ်လိုလုပ်ပြီးဖြေရှင်းကြမလဲ?တကယ်လို့ဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အရာဖြစ်မယ်ဆိုရင်၊ဖြေရှင်းလို့ရလား?မှန်ရဲ့လား?တစ်ချို့အတတ်ပညာအမျိုးမျိုးတွေကို၊သင်ကြားလေ့လာတာရှိတယ်။ဒါပေမယ့်ဘယ်သူမှကုသလို့မရနိုင်တဲ့၊အရာက`ကံ’တရားပဲ။တကယ်လို့မကောင်းတဲ့ကံဖြစ်မယ်ဆိုရင်၊ကောင်းတဲ့အကျိုးပေးမရအောင်၊ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

တပည့်

အနှုတ္တာရယ်ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မသိမှုထက်ပိုပြီးအြားလုံးဘာအနုတ္တာရယ်မှမရှိဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့လူတိုင်း၊ရှိခင်ကြတယ်။ချမ်းသာခင်ကြတယ်၊ပျော်ရွှင်ခင်ကြတယ်။ဒါပေမယ့်မသိကြလို့မကောင်းတဲ့အကြောင်းတွေလုပ်ကြတယ်။တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရောဂါအမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက်၊ဘယ်လိုလုပ်ပြီးဖြေရှင်းကမလဲ?တကယ်လို့ဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အရာဖြစ်မယ်ဆိုရင်၊ဖြေရှင်းလို့ရလာ?မှန်ရဲ့လာ?တစ်ချို့အတတ်ပညာအမျိုးမျိုးတွေကို၊သင်ကြားလေ့လာတာရှိတယ်။ဒါပေမယ့်ဘယ်သူမှကုသလို့မရနိုင်တဲ့၊အရာက`ကံ’တရားပဲ။တကယ်လို့မကောင်းတဲကံဖြစ်မယ်ဆိုရင်၊ကောင်းတဲ့အကျိုးပေးမရအောင်၊ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

တပည့်

တကယ်လို့ကောင်းတဲ့ကံဖြစ်မယ်ဆိုရင်၊ကံကောင်းမယ်။

ဆရာမ

ကောင်းတဲ့အကျိုးမဖြစ်ပေါ်အောင်လည်း၊ဘယ်သူမှတားလို့မရဘူး။အားလုံးမွေးလာတာ၊အမျိုးမျိုးကွာခြားတယ်ဆိုတာ၊ကျွန်မတို့မြင်နေရတယ်။ရုပ်ပုံအသွင်အပြင်မျက်နှာ၊အသားအရေအဆင့်အတန်း၊အမျိုးအနွယ်၊အသိပညာတွေကအစ၊ကွာခြားတယ်။လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်၊ထပ်ပြီးတူတာမရှိဘူး။ဒါကတကယ့်အသေးစိတ်ဖြစ်တဲ့တရားဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်တစ်ခဏဖြစ်ပြီးရှင်၊ပျက်သွားပြီးနောက်ထပ်ဖြစ်ပေါ်လာမယ့်၊စိတ်ကခဏတုန်းကဖြစ်တဲ့စိတ်တစ်ခဏနဲ့၊ထပ်တူမဖြစ်တော့ဘူး။အကြောင်းအကျိုးတွေကို၊တွေးတောဖို့အတွက်၊အဲဒီစိတ်ကနဖေစ်ပေါ်သွားတယ်။ဘာမင်လဲ?ဘာသိလဲ?ဘာတွေးလဲ?နောက်ထပ်ခဏစိတ်ရောက်ဖို့အတွက်၊ဒီစိတ်ကဆက်ခံသွားရတယ်။ဒါကြောင့်မို့လောကမှာအတတ်ပညာအမျိုးမျိုးနဲ့အမြောက်အများရှိကြတယ်။မဆုံးနိုင်ဘူး။ဒါပေမယ့်တရားဘက်မှာ၊အဲဒီထက်ပိုပြီးလေးနက်တယ်။အဲဒါလည်းမသင်ကြားမလေ့လာကြဘူး။ဒါကြောင့်မို့တကယ်လို့၊ရှိသေးစွာနဲ့မပုစ္ဆာမသိမ်းဆည်းထားဘူးဆိုရင်၊တနေ့နေ့တော့ကုန်သွားလိမ့်မယ်။ပညာချင်တာကမှန်ကန်ဖြောင့်မတ်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်။မဟာ်စွာဘုရားဟောပြောထားတဲ့၊အဆုံးအမနဲ့လည်း၊ညီညွတ်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့တရားတော်တွေကို၊သိတော်မူတဲ့အတွက်၊မဟာ်စွာဘု

ရားအဖြစ်သို့ရောက်ရခြင်းဖြစ်တယ်။မတ္တာစွာဘုရားထက်သိတာ၊ဘယ်သူမှမရှိဘူး။အားလုံးသောကမ ၂၇တွေထဲမှာ၊မတ္တာစွာ

ဘုရားတစ်ပါးပဲရှိပြီးတော့တစ်ခါပွင့်ရင်၊တစ်ပါးပဲပွင့်လို့ရတယ်။

တပည့်

သာဓုပါခင်ဗျာ၊ဒီလိုဆရာမနဲ့တရားဆွေးနွေးခွင့်ရတာ၊သိမှုတွေ၊တွေးတောမှုတွေပိုပြီးရှိလာတယ်။နောက်ထပ်ဝဖေန်သုံးသပ်ရမယ့်အရာတွေ၊အမျိုးမျိုးရှိပြီးသင်ကြားလေ့လာ

ရအုံးမယ်။ရှိသေစွာနဲ့တရားတော်ကို၊လေ့လာသင်ကြားရမယ့်အကြောင်းကိုဆရာမပြောတာနဲ့တူတယ်။အားလုံးရှိတဲ့ပိဋကတ်သုံးပုံစလုံးကို၊ပြည့်စုံစွာနဲ့လေ့လာသင်ကြားရမယ်။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်လူတိုင်းအားလုံးဒီလောက၊ကနေထွက်ခွာသွားရမယ်။ယခုပန်းပွားနေတဲ့ရောဂါနဲ့၊ဖြစ်ချင်မှဖြစ်မယ်။
ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ယောက်တိုင်းသေကြရမယ်။ပြီးတော့မသေခင်လေးမှာ၊ကျွန်မတို့ဒီဘဝမှာ၊လုပ်ထားတဲ့အရာတွေကော၊နောက်ဘဝမှာ

ဘာတစ်ခုမှလိုက်ပါသွားလို့မရဘူး။ကောင်းသောဂုဏ်တွေနဲ့၊မှန်ကန်တဲ့နားလည်မှုတွေ၊ဖြစ်ရမယ့်အစား၊အခွင့်အရေးရှိနေတဲ့အခါ၊တစ်ခါးအရာတွေကို၊ကြောက်ဖို့ပဲချောင်းနေကြတယ်။

ဟုတ်ရဲ့လား?ဒါပေမယ့်မသိမှုတွေကိုမကြောက်ကြဘူး။နိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင်၊
မသိမှုက၊ဘယ်လောက်ထိပိုပြီးတော့၊ကြောက်စရာကောင်းသလဲ?

တပည့်

မှန်တယ်ခင်ဗျာ၊သူများတွေပြောနေတဲ့မသိမှုတွေကို၊ကြောက်ဖို့ကဆရာမပြောတာလောက်၊ကျွန်တော်မကြားဖူးဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

မသိလို့၊မကြောက်ကြဘူး။

တပည့်

အားလုံးသဓာအရာတွကေို၊ကခြာက်နရေတဲ့အချိန်မှာ၊အမှဓာင်ကိုလည်းကခြာက်ကတြယ်။သရဲကိုလ
ည်း

ကခြာက်ကတြယ်။ဆင်းရဲမှုကိုလည်း

ကခြာက်ကတြယ်။နာကျင်မှုကိုလည်း

ကခြာက်ကတြယ်။သရေမှုလည်း

ကခြာက်ကတြယ်။ဒါပမေယ့်`မသိမှု'ကို

ကခြာက်ရမှာ၊ဘယ်သူပခြာတာမှ၊

မကားကြဖူးဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဟုတ်တယ်၊ဒါကခြာင့်မို့၊မသိတဲ့အတွက်ကခြာင့်၊အပစ်ြတွ၊ေအနှတာရယ်တွ၊ေအမျိုးမျိုးကနလေ့တ်မခြ
ာက်နိုင်ပါ့မလာ?

တပည့်

မလွှတ်မခြာက်နိုင်ပါဘူးခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဒါကခြာင့်မို့၊ကျွန်မတို့မင်ြးရှသလဓာက်၊လဓာကမှာဒီလိုပါပဲ။ဒါကခြာင့်တရားဆိုတာ၊သိမှုတွနေားလည်
မှုတွကေိုယ့်အတွက်ရဓာ၊တစ်ခြားသူအတွက်ပါအကျိုးရှိတယ်။အကျိုးဘယ်လဓာက်ရှိသလဲ?

တပည့်

အကုန်လုံးအကျိုးရှိပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ကိုယ့်အတွက်ရဲဘောတစ်ခါးသူအတွက်ပါ၊အကျိုးရှိတယ်။

တပည့်

အဲဒါဆိုအားလုံးပေါ့ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

တကယ်လို့ယောက်တိုင်းဒီလိုနားလည်မယ်ဆိုရင်၊အကျိုးတွေကတော့အမြောက်အများပါပဲ။

တပည့်

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ခင်ဗျာ၊ဆရာမဆူကြည့်အနေနဲ့၊ဗုဒ္ဓဘောသာလူမျိုးတွေကို၊ဘယ်လိုပြောရင်ကောင်းမလဲခင်ဗျာ?

ဆရာမ

ဟုတ်ကဲ့၊ဖြောင့်မတ်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်။ဗုဒ္ဓဆိုတာ`သိတဲ့သူ'သိရမယ့်အရာတွေကို၊မြတ်စွာဘုရားကဆိုဆုံးမသွားတယ်။ကျွန်မတို့တွေနားလည်ဖို့အတွက်နဲ့၊ကျွန်မတို့ကိုယ်တိုင်တွေးတောကံစြည်လို့မရတဲ့၊အရာတွေဖြစ်တယ်။ဒါကြောင့်မို့အသေးစိတ်၊လေးနက်စွာနဲ့တစ်လုံးစီ၊တစ်လုံးစီလေ့လာသင်ကြားရမယ်။ပြီးတော့၊စေ့စေ့စပ်စပ်ဆက်နွယ်နေတဲ့၊ပိဋကတ်သုံးပုံလုံးကို၊ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်နဲ့၊နားလည်ရမယ်။ဒီခေတ်ဒီအခါလိုမျိုး၊မဟုတ်ဘူး။ဘုန်းကြီးတွေပေါက်ဆံကိုင်တွယ်လို့ရတယ်။ဘယ်လိုရသလဲ?မြတ်စွာဘုရားအားလုံးကို၊ပြည့်ညှပ်ထားတာကတော့၊ပုထုဇဉ်ဘဝကို၊စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီဆိုရင်၊ပုထုဇဉ်လိုမျိုး၊ပျော်ပါးခြင်း၊ပျော်ရွှင်ခြင်းတွေနဲ့၊နောက်ထပ်ရှုနေ့ငွေတွေကို၊ပြန်ပြီးလက်ခံလို့၊ရနိုင်သေးလို့လာ?အကြောင်းကတော့ပုဇင်းတက်လို့၊ရဟန်းဖြစ်သွားရင်(ဘန်ပချ)အဓိပ္ပါယ်က၊အားလုံးကိုဘာတစ်ခုမှမကျန်အောင်၊စွန့်လွှတ်လိုက်ရတယ်။ဒါကြောင့်မို့၊တကယ်လို့၊ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို၊တကယ်လေ့လာသင်ကြားမယ်ဆိုရင်၊ကိလေသော

တွေကို၊ခုစ်ထုတ်ဖို့အတွက်ဆိုတာသိရမယ်။ကိလေသာနဲ့မသိမှုတွေရဲ့အပေါ်တွေကို၊မြင်တဲ့အတွက်ကြောင့်ဖြစ်တယ်။အဲဒါမှ(သာဝက–
ဆိုတာ,နားထောင်တဲ့သူ)ဖြစ်တယ်။မြတ်စွာဘုရားရဲ့၊ရင်ခွင်ထဲက၊မွေးဖွားလာတဲ့သားတော်တွေဖြစ်တယ်လို့၊ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြတယ်။မြတ်စွာဘုရားရဲ့-ပညာ-
သိမှုတွေက,တစ်ပါးသူတွေကို၊ဂုဏ်ကျေးဇူးအကျိုးတွေနဲ့မြင်စေနိုင်ပြီး၊လူ့ဘဝကနေစွန့်လွှတ်ပြီး၊မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်တွေကို၊လေ့လာသင်ကြားဖို့အတွက်၊ရဟန်းဘဝသို့ကူးပြောင်းသွားခြင်းဖြစ်တယ်။ပြီးတော့ပညာတွေတိုးတက်အောင်၊စုစောင်းပြီးကိလေသာတွေခေါ်ထုတ်ဖို့အတွက်ဖြစ်တယ်။ကိုယ့်အတွက်နဲ့လောကတွေအတွက်ပါ၊အကျိုးရှိဖို့အတွက်ဖြစ်တယ်။အဲဒါကယခုခေါက်တိုင်းအတွက်၊ဖြစ်နိုင်တဲ့အရာမဟုတ်ဘူး။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့၊ပုထုဇဉ်တွေက၊ရဟန်းဘဝလိုမျိုး၊အကျင့်ဗိဇမရှိဘူး။
အရှင်သဓေတာပန်းဖြစ်တဲ့ဆေးဆရာ

`ဇီဝက’လိုမျိုး၊တရားတွေကိုနားလည်လို့ရနိုင်တယ်။အဲဒီခေတ်က၊ပုထုဇဉ်လူတွေအမြောက်အများပဲ၊အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ကြတယ်။အမှန်တွေကိုသိနိုင်ပြီးအြရှင်အနာဂါမိရောက်တဲ့အထိ၊ပုထုဇဉ်ဘဝအဖြစ်နဲ့၊နေလို့ရသေးတယ်။တရားတော်တွေရဲ့၊ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကိုသိပြီး၊ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့အခါ၊မိသားစုကိစ္စတွေနဲ့၊မပတ်သက်တော့ဘူး။ပုထုဇဉ်ဘဝကိုစွန့်လွှတ်ပြီး၊ရဟန်းဘဝသို့၊ကူးပြောင်းသွားရမယ်။ဒါကြောင့်မို့ဦးဇင်းတွေ၊ဝတ်ဆင်တဲ့သင်ကန်းသည်၊ရဟန္တာတွေ

ရဲ့သင်ခတေဖြစ်တယ်။ဒါပမေယ့်၊တကယ်လို့ရဟန္တာမဖြစ်သေးဘူးဆိုရင်ကိလေသာတွေကို၊ခုစ်ထုတ်ဖို့အတွက်၊တရားတွေကိုလေ့လာသင်ကြားပြီး၊တာကာ၊တကာမတွေနှင့်ပုထုဇဉ်အဖြစ်နဲ့

တရားတော်တွေကို၊လေ့လာသင်ကြားလို့ရတယ်။ဒါပမေယ့်စုစောင်းလာခဲ့တဲ့၊အကြောင်းအကျိုးပေါ်မှ၁၊မူတည်ပြီး၊အကျင့်ဗိဇအတိုင်းလည်းဖြစ်ရမယ်။ဒါကြောင့်မို့ဟိုခေတ်တုန်းက၊

မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်တွေကို၊နာကြားတဲ့အဖွဲ့တွေလေးမျိုးရှိတယ်။၁။ရဟန်း ၂။ရဟန်းမ၃။ဥပသိကာ၄။ဥပသိကာမတို့ဖြစ်ကြတယ်။ဒါပမေယ့်အခုခေတ်မှာတော့၊မြတ်စွာဘုရား

ကိုကြောင်မြင်ထားတဲ့အတိုင်း၊မိန်းကလေးတွေသီလရှင်ဝတ်ဖို့၊မသင့်တော်တော့ဘူး။အဲဒီခေတ်တုန်းကရှင်အာနန္ဒာတောင်းပန်ခြင်းအရ၊မိန်းကလေးတွေသည်ရဟန္တာဖြစ်နိုင်တဲ့အထိ၊တရားတွေရဲ့ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တွေကို၊သိနိုင်စွမ်းရှိတယ်။အဲဒီကာလတုန်းက၊မြတ်စွာဘုရားခွင့်ပြုပြမေယ့်၊ရဟန်းမဖြစ်ဖို့အတွက်၊အရမ်းကိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကြီးတွေနဲ့လိုက်နာရတယ်။ရဟန်းမတွေဖြစ်ရဖို့အတွက်၊တ

ကယ့်ကိုဆင်းရဲခက်ခဲလှတယ်။နောက်ဆုံးတော့ရဟန်းမတွေ၊တဖြေးဖြေးနဲ့ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။ဒီခေတ်ဒီအခါမှာတော့မဟာ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်တွေကို၊လိုက်တာတဲ့၊အဖွဲ့အစည်းကတော့ရဟန်း၊သာမဏေ၊ဥပသိကာ၊ဥပသိကာမတို့ဖြစ်ကြတယ်။

တကယ်လို့မဟာ်စွာဘုရားရဲ့၊သာသနာတော်တွေကို၊လိုက်နာတဲ့သူဖြစ်မယ်ဆိုရင်`ဗုဒ္ဓဆိုတာသိတဲ့သူ' မဟာ်စွာဘုရားသိတော်မူတဲ့အတိုင်း၊လိုက်ပီးသိရမယ်။နောက်ပီးမဟာ်စွာဘုရားကကီးမြားသော၊ကရုဏာတော်တွေနဲ့၊ကျွန်မတို့တွေကို၊တကယ်လနေနက်တဲ့၊တရားတွေကို၊နားလည်ရန်အတွက်ဆိုဆုံးမသွားတယ်။တရားတော်တွေကိုရှငွဆက်ပီးကြာရှည်တည်တံ့အောင်၊စောင့်ရှောက်ရန်အတွက်ဖြစ်တာယ်။ဒီခေတ်ဒီအခါအတွက်လတောက်ပဲမဟုတ်ဘူး။မဟာ်စွာဘုရားရဲ့သာသနာတော်တွေ၊ကာရှည်တည်တံ့နနိုင်သရွှေ့၊ကိုယ့်ကိုယ်ကိုနဲ့တစ်ပါးသူတွေအပေါ်၊ကမ႔ာသူ၊ကမ႔ာသားတွေ၊အကျိုးအတွက်ဖြစ်တယ်။တကယ်လို့ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ၊မဟာ်စွာဘုရားရဲ့၊အဆုံးအမတွေကို၊သင်ကားလေ့လာတဲ့သူမရှိတော့ရင်၊တရားတော်တွေပျောက်ကွယ်သွားနိုင်တယ်။အဲဒါဆိုတကယ့်ကို၊နှမြောဖို့ကောင်းပါတယ်။

တပည့်

ဆရာမဆူကပြပ်ကို၊အရမ်းပဲကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဆရာမ

ဟုတ်ကဲ့၊ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်။

တပည့်

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ။